

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Franqueo Pagado
Concesión 1605

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

„La Voz de los Lituanos en Argentina“ - Semanario Lituanos de mayor difusión

REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL No.56138

Atskiras numeris 10 c.
PRENUMERATA: Argentinoj,
Pietų ir Šiaurės Amerikoje 5 pe-
zai metams, 3 pezai pusmečiui.
Lietuvon ir į kitas Europos valstybes — 7.00 argentiniski pezai
metams, 4 pezai pusmečiui. Adre-
so pakeitimas veltui. Raštus ir
prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Independencia 2706, Bs. Aires

Semanario Lituanos Apolítico
Direc., Redac. y Administración
Independencia 2706, Bs. Aires
U. T. 45 - Loria - 1018
Dirección postal:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires

Nr. 458

BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS RUGPIŪČIO — AGOSTO 17 DIENĄ 1939 METŲ

METAI (AÑO) XI.

VOKIETIJA TRUGDO KARINĘ MASKVOS KONFERENCIJĄ

DARBININKŲ UNIJŲ INTERNACIONALAS NEPRIPAŽIŠTA VALDIŠKŲ PROFESAJUNGŲ

Sveicarijoje posėdžiavęs darbininkų unijų internacionalas pripažįsta tik tas organizacijas darbinikiškoms, kurios yra pačių darbininkų sukurtos ir pačių darbininkų valdomos. O tokios profsajungos ar darbo rūmai, kuriuos kuria valdžia ir nedemokratiškai jas diriguoja, internacionalo nepripažįstamos.

Del šio reiškinio „Naujie- nos“ sako:

„Kaip jau ne kartą buvo šioje vietoje nurodyta, sovietų vadinamos „profesinės sąjungos“ yra valdžios įstaigos, o ne laisvos darbininkų organizacijos. Unijų Internacionalas veikti su jomis bendrai negalėtų, nes jos turi akiai pildyti diktatoriaus Stalino valią, o ką jisai mano, niekas nežino. Kol Rusijoje nebus atsteigta demokratija, jos darbininkams teks nuo pasaulio darbininkų judėjimo stovėti nušaliai“.

Dabartiniu metu Zuriče posėdžiauja profesinių darbininkų sąjungų internacionalas. „La Prensa“ 6 - 8 - 39 praneša, kad valdiškų SSSR profsajungų prašymas priimti internacionalan tapo atmestas. Esą pasiremta Internacionalo delegacijos 1937 metais aplankiusios SSSR., raportu.

MASKVOJE LANKOSI BULGARIJOS PARLAMENTO NARIŲ GRUPE

Dvidešimt penki Bulgarijos parlamento atstovai nuo 7 iki 17 dienos šio rugpiūčio mėnesio lankė Sovietų Sąjungą.

Svečių tarpe buvo Bulgarijos parlamento finansų komisijos vicepirmininkas George Marcov, sąmatos komisijos pirmininkas Petras Ivanov Kossisov ir kiti žymūs Bulgarijos valstybės vyrai. Jie aplankė SSSR agrikulaušos parodą, valstybines įstaigas, teatrus, etc.

Bulgarijos parlamentarai sutiko vyriausios Sovietų tarybos sekretorius A. F. Gorkinas, o priėmė ir vaicino kiti aukšti SSSR pareigūnai.

Berlyno diktatoriui ir Musolinui labai nepatinka, kad visi keliai ne į Romą, bet į Maskvą veda...

ANGLIJA SUDARĖ PREKYBOS SUTARTĮ SU LENKIJA

Londone tapo pasirašyta prekybos sutartis tarp Anglijos ir Lenkijos. Ją pasirašė lenkų ambasadorius Londone Račinskis ir Anglijos parlamento prekybai su užsieniais sekretorius Hudson.

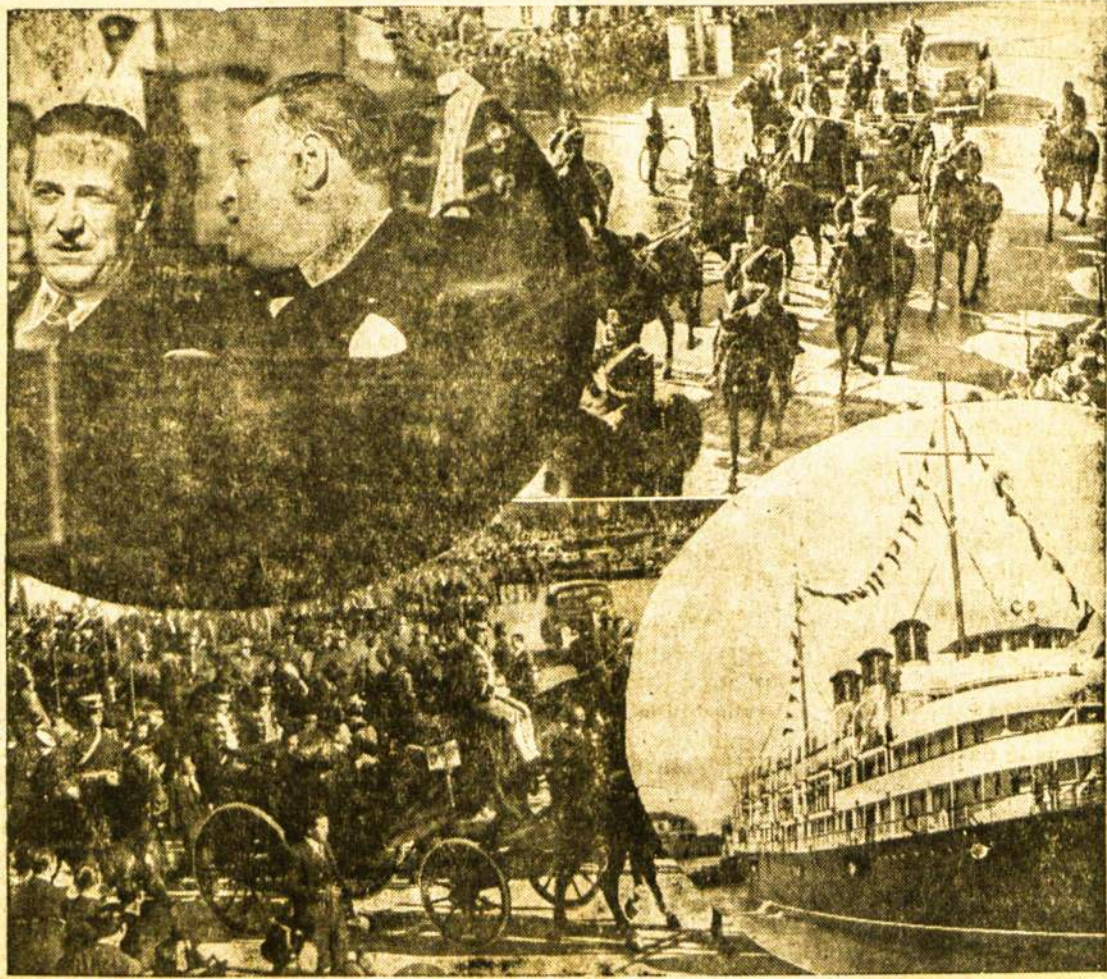
Einant šia sutartimi, Anglija suteikia Lenkijai kreditą prekėmis ir amunicija bendrai sumai už 8.163.300 svarų sterlingų, kas sudaro milžinišką virš 130.000.000 argetntiniškų pezų sumą.

— USA ambasadorius Lawrence Steinhardt atvyko Maskvon 9 - 8 - 39. Pirmiau jis ambasadoriavo Limoje.

— Lietuva į metus eksportuoja kailių už ketvirtadalį milijono litų.

„VILTIES“ TEATRAS IR S. L. A. 4-tas SK.

rengia didelį vaidinimų ir šokių vakarą salione „Italiano“, gatvėje Murgiondo 2812, Valentin Alsinoje, 19 - 8 - 39. Pradžia 21:30 val. Scenoje komedijos „Mirta Činčiberaitė“ ir „Medicinos Doktoras“. Režisuoja E. Ryselienė ir Vincas Sajauskas. Vyrams įžanga \$ 1.—, moterims veltui. Po vaidinimų, šokiai iki ryto. Savas bufetas. Renkasi visi linksmos nuotaiškos mėgėjai ir visi mūsų scenos menininkų pažangos įvertintojai, viltiečiai, susivienijimiečiai ir nepriklausomi.

Keletą dienų viešėjęs Argentinos sostinėje Urugvajaus respublikos prezidentas gen. Baldomir 14 - 8 - 39 grįžo į Montevideo. Pašalėje — sutikimo ir išlydėjimo vaizdai. Viršuj — kaimyninės tautos prezidentas su Argentinos respublikos prezidentu Dr. Ortiz; apačioj — liuksusinis laivas „Ciudad de Montevideo“, kuriuo plaukė generolas Baldomir

„BABY CLIPPER“ ŽUVO BRAZILIJOS URUGVAJIAUS PREZIDENTO VIZITAS

Urugvajaus respublikos prezidentas, generolas Alfredo Baldomir, 10 - 8 - 39 atvyko į Buenos Aires, aukštų savo valdžios narių lydimas. Jį sutiko ir priėmė Argentinos respublikos prezidentas Dr. Roberto M. Ortiz. Kaimyninės respublikos prezidento pagerbimui realizuota daugybė kultūrinių ir meno parengimų. Spaudos atstovams R. O. U. prezidentas pareiškė, kad jis tiki demokratijos triumfui.

KARINIŲ MISIJŲ DERYBOS TĖSIASI

Sovietų kariuomenės viršininkai I. Smorodinov, Ositrov, Barkov, Fralov ir kt. palaiko kontaktą su anglų ir prancūzų karinėmis misijomis Maskvoje. Vorošilovas svečiams suruošė milžinišką rautą. Molotovas atskirai tarėsi su anglų delegacijos pirmininku admiralu Plunkett ir prancūzų generolu Doumenc.

Bendrų pasitarimų rezultatai džiugina visus besitariančius. Atrodo, kad karinis susirišimas bus labai stiprus tarp anglų, rusų ir prancūzų.

MERGINA PERPLAUKĖ BALTIJOS JŪRĄ

Žinomoji danų plaukikė, Jenny Kammergaard, 10 - 8 - 39 šoko Baltijos jūron Vokietijoje ir per 34 valandas atplaukė Danijon. Tuos 70 kilometrų ji perplaukė ir 1938 metais, bet tada 6 valandom užtruko ilgiau, negu dabar.

DIDŽIAUSIAS PRIVATINIS BANKAS UZSIDARĖ DURIS

Olandijoje subankrutavo didžiausias pasaulyje privatinis bankas „Mendelssohn & Co“. Savo pinigus jis sudėjęs į Prancūzijos geležinkelių akcijas ir t. t. Prieš mėnesį jis norėjo Franko valdžiai paskolinti šimtą milijonų dolerių, bet anglai su prancūzais nedaleido. Dviem dienom prieš užsidarymą, Paryžiuje įtartinomis aplinkybėmis mirė to banko direktorius, multimilijonierius Frith Mannhejmer.

„Saratoga“ — skraidanti USA tvirtovė — Langley Field aerodrome 11 - 8 - 39 nukrito iš 60 metrų aukštumos del vieno motoro sugedimo. Drauge su milžiniškuoju bombonešiu žuvo visi 12 įgulos narių.

— Rio de Janeiro prieplaukon 13 - 8 - 39 užsidėjęs įkrito USA. keleivinis orlaivis „Baby Clipper“. Iš 14 juo skridusių žmonių, žuvo 12.

— Vokietija ruošiasi siųst ultimatumą Lenkijai, kad atiduotų Dancigą. Lenkai rengia si atsakytį ginklu, o ne taip, kaip Lietuvos valdžia atsakė į lenkų ultimatumą del Vilniaus.

— Kaune atidaro gimnastikos ir meniškų šokių mokyklą Danutė Nastvytė, baigusį mokslą Berlyne.

LIETUVIŲ SPORTO KLŪBAS

Priėmimui Lietuvos šachmatininkų, atvykstančių į Buenos Aires dalyvanti Pasauliniame šachmatų Turnyre, rengia milžiniška popietį salione „José Verdi“, Av. Almirante Brown 736, Bs. AS. sekmdienį, Rugpiūčio - Agosto 27 d., 1939 m. Pradžia 16 val. ir tęsis iki 22 val. Kaip visuomet L. S. K. parengimuose, taip ir šį kartą, bus išpildyta įdomi programa: Sofijos Kymantaitės - Čiurlionienės parašyta vieno veiksmo komedija „Kuprotas Oželis“. Veikiantieji asmenys: Motina — O. Skemundrytė, Jos dukterė Onytė — S. Nauckaitė, Jonelis — A. Šimaitis, Domininkas, našlys — V. Sajauskas, Piršlys — K. Meškauskas. Lietuvos liaudies ir klasiškas dainas išpildys žinomi mūsų kolonijos dainininkai L. ir A. Grišonai. Sporto numerius išpildys L. S. Klūbo sportininkės ir kt. Trumpa sportiška komedija: V. Sajauskas ir A. Kungis.

VOKIETIJOS ULTIMATUMAS LENKIJAI

VISŲ DĖMESIS NUKREIPTAS DANCIGAN

Dancigo koridoriuje eina susirėmimai tarp lenkų ir vokiečių. Dancigo fašistų vadas Fordersteris pareiškė, kad koridorius greit bus inkorporuotas Vokietijon. Lenkai prašo anglų užtarimo, o vokiečiai prašo prancūzų, kad negelbėtų lenkams.

Dancigan nukreiptas dėmesis ir Maskvos kremliuje posėdžiaujančių Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų Rusijos karių misijų.

TARĖSI RIBBENTROPAS SU CIANU

Italijos u. r. ministeris Cianio ir Vokietijos u. r. min. Ribbentropas 11 - 8 - 39 tarėsi Vokietijos Salzburge. Musolinio ministeris taipgi aplankė Berchtesgadene vis tebesergantį Hitlerį.

Atrodo, kad Italija su Vokietija susikirs, nes pastaroji lenda Jugoslavijon ir Vengrijon, kas nepatinka Italijai.

ŠVOGERIŲ VALDZIA ISPANIJOJE

Ispanijos diktatorius Francisco Franco Bahamonde 10 - 8 - 39 reformavo savo kabinetą. Savo švogeri Ramoną Serrano Suner paskyrė vidaus reikalų ministriu, o Queipo de Llano tapo iliminuotas.

STREIKUOJANČIŲ ŠILKO AUDEJŲ ŽINIAI

Tekstilės Industrijos Darbininkų Unija, priklausanti Generalinei Argentinos Darbo Konfederacijai, mus prašo prausti, kad visi streikuojanti šilko audėjai visais reikalais kreiptųsi į Unión Obrera Textil sekretariją: Cochabamba 1760, U. T. 23 - 4591.

— Lietuvos pašto ženklų aprašymas tilpo „La Prensa“ filatelijos skyriuje 11 - 8 - 39.

— Čikagoje iš trylikto aukšto išsoko Adela Langer su 6 ir 4 metų amžiaus vaikais ir mirė vietoje. Ji nusižudė iš baimės, kad pasibaigus 6 mėnesių vizito laikui turės grįžti į Pragę, kurią okupavo hitlerininkai.

— Hitlerio ministeris Goeringas reikalauja visiškai išdalinti Lenkiją.

— Vengrija nutarė solidarai laikytis bendrai su Lenkija prieš vokiečius.

— Buenos Aires gatvėje S. Fè 3192, 8-me aukšte, dep. B. kilo gaisras, kuriame, negalėdamos išbėgti sugėdė dvi tarnaitės, 18 ir 20 m. amžiaus.

— Maskvoje tęsiasi rusų - anglų - prancūzų karo misijų slapti pasitarimai. Vokietija deda pastangas sutrukdyti susitarimą, veikdama į anglus.

— Kalvarijoje šauliams įteikta šautuvų už 12.000 litų.

— Švenčionyse lenkai neleido steigti „Rytų“ skyrių, o Lydos apskrity lietuviams neleido minėti Dariaus ir Girėno.

IŠ GDYNĖS Į BUENOS AIRES ATPLAUKIA „CHROBRY“ NAUJAS LENKŲ GARLAIVIS

Danijos Nakschow verfėse pastatytas naujas Gdynia — Amerika Linijos motorinis garlaivis „Chrobry“ atplaukia į Buenos Aires 19 - 8 - 39.

Šis garlaivis yra 15.000 tonų įtalpos, su 44 liuksusinėm kabinom pirmos klasės keleiviams, su patogiai įtaisyta turistine klase ir patogumais 250 trečios klasės keleivių.

Dabar su „Chrobry“ atvyksta ilgai atstovavęs Lenkijai Pietų Amerikoje Dr. L. Mazurkevičius su savo žmona urugvajiete ponja Nieves R. Montero. Taipgi atvyksta lenkų laikraštinių ir rašytojų Č. Staševičius, M. Gombravičius, B. Povlavičius, senatorius J. Riembelinski ir kt.

SILKO AUDEJŲ STREIKAS TEBETĖSIAMAS

Didieji šilko fabrikantai nerodo noro patenkinti teisingus streikuojančių audėjų reikalavimus. Streikuojančių darbininkų ir tekstilės industrijos darbininkų unijos delegacijos lankėsi Darbo Departamentan ir pas vyriausybės narius, bet iki šiol nepavyko stambiuo sius fabrikantus priversti išpildyti streikuojančiųjų reikalavimų.

Tuli fabrikai prisisamdė streiklaužių, o streikuojančius darbininkus, atėjus prie fabriky, suiminėja. Unijos vadovybės pastangomis suimtieji streikeriai paliuosuojami.

TEISEJAS IŠSPRENDĖ BYLĄ DARBININKŲ NAUDAI

Buenos Aires Cattaneo y Cia fabrike dirbo jaunametė Yolanda Luisa de Roberto. Darbas jai pakenkė sveikatai ir ji prašė, kad fabrikas jai sumokėtų einant darbininkų apsaugos įstatymu 11729. Bet fabrikas nesutiko nieko mokėti.

Tuomet darbininkė padavė fabriky teisman. Ir teisėjas dr. Caceres pripažino, kad ji nesveikata įgavo fabrike. Priteisė darbininkės naudai \$ 2.080 indemnizacijos. Be to, fabrikas atskirai bus nubaustas už pavėdimą vyrų darbo dirbti moterims ir už nepilnamečių darbininkų išnaudojimą.

DARBININKŲ UNIVERSITETO PRANESIMAS

„La Universidad Obrera Argentina“ (Maipu 273, Bs. As) nuo 12 - 8 - 39 pradėjo duoti kursas apie darbininkų apsaugos įstatymus. Sekanti kursai bus: 19 - 8 - 39 Darbininkų apsaugojimo įstatymų istorija Argentinoje. Skaitys Dr. Arturo Frondizi. 26 - 8 - 39 — Darbininkų apsaugos įstatymų svarba ir struktūra: Dr. E. C. Martinez. 2 - 9 - 39 — Darbo akcidentai: Dr. S. Schmerkin. 9 - 9 - 39 — Socialinė apsauga: Dr. J. A. Bramuglia. Taip pat bus skaitoma apie namų ruošos darbininkų, vaikų ir moterų apsaugos įstatymus.

Paskaitos bus Cangallo 1352 nuo 18 iki 20 val. šeštadieniais. Įžanga į paskaitas 20 centavų. Visas kursas 1 pezas.

LIETUVOS ŠACHMATININKUS PAGERBTI

„Argentinos Lietuvių Balsas“ rengia milžinišką popietį su artistine programa „Jose Verdi“ teatre, Av. Almirante Brown 736, Bs. Aires, sekmdienyje Rugsėjo - Septembere 3 d., 1939. Pradžia lygiai 15 val. Visų tautų šachmatininkus pagerbia Argentinoj gyvenanti jų tautiečiai, taigi ir mes lietuviai tatai atlikime kultūringai, asmeniškai susipažindami su tais, kurie gina lietuvių vardą. Skaitytojoms nemokamas įžangos kuponas sekančiam A. L. Balso Nr. kuris išeis 31-8-39.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Bs. As., Rugpjūčio 17 d., 1939

SIDABRINIS JUBILEJUS UKRAINIČIŲ „PROSVITAI“

Argentinose ukrainiečių draugija „Prosvita“ (Apšvieta) yra įkurta 1 - 8 - 24. Taigi ši mėnesį įvairūs jos skyriai ir centras mini savo gyvavimo ketvirtąjį šimtmečio.

Buenos Aires mieste dvylikti metai eina „Prosvita“ organas „Ukrainske Slovo“ (Ukrainiečių žodis). Tai „A. L. Balso“ formato 8 puslapių savaitraštis, pavergtos Ukrainos išeivių plačiausia skaitomas Pietų Amerikoje.

Dabartiniu laiku „Prosvita“ turi 25 skyrius Argentinoje. Jiems priklauso 1.200 narių. Penki skyriai turi nuosavius namus ir salionus kultūriniam parengimams. Visi skyriai turi bibliotekas. Visas „Prosvita“ turtas Argentinoje siekia 100 tūkstančių pezų.

AFRIKOS NEGRAI APIE DIEVO TEISINGUMĄ

„Laisvoji Mintis“ cituoja katalikų misjonieriaus kun. K. M. Barnešį straipsnį iš „Afrikos Aido“. Tame straipsny kunigas nusiskundžia, kad Pietų Afrikos negrai Svazilando srityje tyčiojasi iš misjonierių.

Kada kunigas parodė negrui paveikslą su ilgaakiais velniais, negras ironiškai pasakė, kad pragare nereikės bijoti šalčio ir nereikės degtuos pirkti, o dėl dievo teisingumo negras kunigui taip paaiškino: „Aš matau, kad jūs dievas yra teisingas. Čia žemėje baltieji valdo juoduosius ir visai jaus skriaudžia bei išnaudoja, bet užtat pragare ir juodieji galės atsilyginti savo baltiesiems skriaudėjams“.

BERTA SINGERMAN LIETUVOS SPAUDOJ

„A. L. Balse“ jau buvo minėta, kad visoj Lotynų Amerikoje pagarsėjusi deklamatorė Berta Singerman yra gimusi Lietuvoje Džukijoje.

Hollyvudas yra pagaminęs jos filmų. Ją pažįsta Meksikos ir Kubos teatrų lankytojai, nors nuolatinė jos gyvenimo vieta yra Argentinos sostinė, kur gyvena jos tėvai ir sesutė Paulina, kuri taipgi yra artistė.

Menininkų tėvas Lietuvoje buvo stalius. Atvykęs Argentinon labai daug vargo turėjo, kol išauklėjo ir išmokslo dukteris. Bet mokslo davimas apsimokėjo. Siemet Berta Singerman pasirodo ir pasaulinėje parodoje New Yorke.

Lietuvos žydu, dalyvavusių Lietuvos Nepriklausomybės atvadavime, Sąjungos savaitraštis „Apžvalga“ 2 - 7 - 39 talpina platų straipsnį savo New Yorko bendradarbio Dr. J. Bramačio straipsnį apie Bertą Singermanaitę. Straipsnio antgalvis: Kilusi iš Lietuvos žydu mergaitė yra didžiausia žodžių menininkė Pietų Amerikoje.

Laikraštis su pasigėrėjimu pastebi, kad dabar pasiekusį pasaulinio garso Lietuvos žydu šeimoms dukra iš pat mažens deklamavo savo tautiečių kultūrinuose parengimuose Lietuvoje ir Argentinoje.

KAMČATKOS KAZOKAI

Kamčatkos pusiausis raudasi prie Sibiro. Nuo Amerikos žemyno Kamčatką skiria Beringo sąsiauris. Kamčatka priklauso Sovietų Rusijai. Iš ten eksportuojama daug brangių žuvių. Kamčatkoje gyvena apie 20.000 žmonių.

Maskvos pranešimu, prieš 300 metų Kamčatkoje apsigyveno keli šimtai Ukrainos kazokų. Jie vedė sau žmonas iš vietinių „intelmentų“, kurių moterys yra geltonos spalvos ir juodų plaukų. Kamčatkos kazokai ir dabar tebekalba septyniolikto šimtmečio rusų kalba.

Įsmirtingas verslininkas visuomet skelbiasi spaudoje.

REIŠKIASI LENKŲ „DRAUGINGUMAS“

Vienas žymiausių Lietuvos mokslininkų šiuo laiku yra prof. Mykolas Biržiška. Daugelio jis skaitomas Dr. J. Banavičiaus vietininku. Buvo kalbama, kad jis bus paskirtas Lietuvos konsulu Vilniui, bet dabar štai ką skaitome kauniškiame „Laike“ iš 30 - 6 - 39:

„Prof. Mykolas Biržiška norėjo keliom dienom nuvykti į Vilniaus kraštą ir Lenkiją, tačiau nežūrint į visas pastanėkas negavo įvažiavimo vizos į Lenkiją. Panašių atsitikimų yra buvę su dar keliais kauniškiiais, kurie seniau buvo artimi Vilniui vaduoti sąjungai“.

Matomai Varšuvos ponai nori, kad istoriška Lietuvos sostinė gelėtų lankyti tik „peoiviakai“ ir „Pochodnės“ nariai... .

STUDIJA APIE IŠEIVIUS

Social etnografinis skyrius Federalinės USA Rašytojų Sąjungos nutarė paruoti ir išleisti anglų kalboje knygą apie USA lietuvius. Toje knygoje turės būti plačiai ir tiksliai išgildinta lietuvių išeivių rolė Šiaurinės Amerikos ekonomio ir kultūrinio gyvenimo pakėlimo darbe.

Amerikos rašytojai žinias apie lietuvių rinks ne tik iš oficialių šaltinių, bet ir iš lietuvių bei anglų spaudos. Tiek amerikiečiai rašytojai pasiskviečia ir lietuvius žurnalistus.

Studija apie Čikagos lietuvių USA rašytojai pavedė parašyti jaunam lietuviui žurnalistui Antanui Stelmokai.

Šis reiškinys tikrai turi labai didelės svarbos. Reikia manyti, kad USA lietuviai mokės tinkamai painformuoti rašytojus amerikiečius ir mūsų broliai išeiviai ten bus taip pat žinomi ir gerbiami, kaip Anglijos ar Prancūzijos emigrantai toje šalyje.

Ateis laikas, kad ir Pietų Amerikos plunksnos žmonės panorės sužinoti tikrovę apie mus. Būkime pasiuoše juos faktais painformuoti, nes lietuvis darbininkas ši žemyną tikrai turtina ir prie jo progresoso prisideda.

LENKIJOS SOCIALISTAI

Nepaisant Vokietijos grūmėjimų, Lenkijoje įvyko savivaldybių rinkimai. Tantai reiškia, kad dėl užsienių politikos opumo yra galima realizuoti piliečių balsavimus šalyje.

Lenkijos miestuose didžiūmą balsų gavo socialistų kandidatai. Miestuose eina kova tarp Lenkijos Socialistų Partijos (P. P. S. — pepesai) ir „ozonu“, t. y. dabartinės vyriausybės šalininkų. Gi kaimuose už vadovybę rungiasi klerikališki tautininkai „endekai“ — Narodowa Demokracja iš vienos pusės ir valstiečiai liaudininkai iš kitos.

„Pepesai“ drauge su žydu socialistų „Bundo“ balsais toli praneša valdančių „ozonų“ šalininkų balsų skaičių.

Viso Lenkijos miestuose balsavo 4.751.000 gyventojų. Partijos gavo balsų sekančiai:

„Ozonai“	1.388.000
„Pepesai“	1.255.000
„Bundas“	448.000
Kitos žydu grupės	424.000
„Endekai“	895.000
Darbo partija	77.000
Endekai - Onerovcai	60.000
Endekai - Ozonai	48.000
Ukrainiečiai	43.000
Vokiečiai	44.000
Nepartiniai	25.000
Lietuviai, etc.	41.000

SVASTIKOS KILMĖ

Dienraštis „Critica“ talpina rašytojo Emil Ludwig parašytą Hitlerio biografiją. Tekstas iliustruojamas. Ten pasakoma, kad Austrijos muliorius Hitleris yra paprastas avantiuristas, Vokietijos kapitaitų samdiny.

Po karo Miunchene Hitleris prisirašė politinį kluban ir iš suomių pasiskolino svastikos ženklą. Gi suomių tai ženklą yra pasiskolinę iš mongolų.

L I E T U V O J E

„ELTOS“ PRANEŠIMAS APIE LIETUVOS PILIETYBĖS ĮSTATYMĄ

Siomis dienomis (Kada? — Red.) respublikos prezidentas paskelbė Lietuvos pilietybės įstatymą. Pagal šį įstatymą pilietybę įgyja šeimyniniu ryšiu: ne Lietuvos pilietė susituokdama su Lietuvos piliečiu; primto Lietuvos piliečiu žmona, jei ji pareiškia norą tą pilietybę įgyti; primto Lietuvos piliečiu vaikai, nesukakę 18 m. amž., jei jie yra priimtojo tėviškojo valdžioje ir jei priimtas pareiškia norįs, kad jie tą pilietybę įgytų; Lietuvos pilietybę atgavusios moters vaikai, nesukakę 18 m. amž., jei jie yra atgavusios tėviškojo valdžioje ir jei priimtas pareiškia norįs, kad jie tą pilietybę įgytų; ne Lietuvos pilietės vaikas, kuris įteisinamas ligi 18 metų amžiaus, jei jo tėvas Lietuvos pilietis.

Ne Lietuvos piliečio vaikas, sukakę 18 m. amž., per vienerius metus nuo sukakimo gali įgyti Lietuvos pilietybę opatvimu, jei jis, ligi sukakdamas 18 m. amž., apsigyvena Lietuvoje su savo motina, atgavusia Lietuvos pilietybę ir turinčia jam tėvišką valdžią.

Lietuvos pilietis, priėmęs svetimoms valstybės pilietybę, Vidaus Reikalų ministerio leidimu gali pasilikti Lietuvos pilietybę.

Lietuvos pilietis gali būti pripažintas netekusiu Lietuvos pilietybės, jei jis bent dvejus metus negyvena Lietuvoje ir nutrūksta ryšius su Lietuvos gyvenimu.

Nutrūkusiu ryšius su Lietuvos gyvenimu laikomas pilietis, jei jis: gyvena užsienyje be užsienio paso arba su nustojo galios užsieniū pasu, arba, būdamas priimtas Lietuvos piliečiu, išgyvena savo kiltojejoje valstybėje bent dvejus metus be pertraukos.

Lietuvos pilietybę gali būti atimta jei pilietis: tarnauja ar yra tarnavęs be nustatyto įstatymais leidimo svetimoms valstybės kariuomenėje, kariniame laivyne arba kitoje karinėje ar karinio pobūdžio organizacijoje; gyvendamas užsienyje, pašauktas nestoja atlikti karinės prievolės; pabėga iš užsienį iš kariuomenės, iš karinio laivyno ar iš kitokios karinės tarnybos; įstoja civilinė svetimoms valstybės tarnyben, esant tai valstybei karo padėtyje su Lietuva, arba, tokiais padėciais atsiradus, neišstoja iš anos valstybės civilinės tarnybos arba padaro kokį veikimą prieš valstybės saugumą ir už tai teismo nusmerkiamas kalėti sunkiųjų darbų kalėjime.

Lietuvoje apsigyvenusi moteris, susituokdama netekusi Lietuvos pilietybės gali ją atgauti, jei yra našlė ar persikirta, arba jos santuoka yra pripažinta netikra. — „Elta“, 3 - 8 - 39.

POEZIJOS IR DAINŲ VAKARAS KAIME

24. VI. 39 Joninių progą Julės ir Juozo Stiklių ūkyje (Jono Tamošaičio ir Pranės Tamošaitytės — Gendvilienės tėviškėje, dabar gyvenančių Argentinijoje, Buenos Aires mieste), Vanagu km., Joniško v. įvyko šeimyninis poezijos ir dainų vakaras. Iš Šiaulių atvykęs poetas Jonas Orintas padeklamavo 8 įdomius eilėraščius, o namiškiai padainavo keletą gražių senoviškų dainų.

Poezija ir dainos po šiaurinių stogais yra dar mylimos ir vertinamos.

J. Orintas.

— Marijampolėje pastatoma po 10 naujų namų kas mėnesis.

— Kauno Žaliakalnyje gyvena 40.000 žmonių. Statyba labai smarkiai plečiasi.

DIDELIS SUSIDOMEJIMAS SAVANORIŲ — KŪRĖJŲ ĮSTATYMO PROJEKTU

Kaip žinoma, seimas iškelė klausimą pakeisti veikiantį savanorių - kūrėjų teises nustatantį įstatymą ir jį žymiai praplėsti.

Ryšium su naujo įstatymo projekto ruošimu į seimo kanceliariją ministrų taryba ir savanorių - kūrėjų s-ga kreipiasi daugybė asmenų, kurie norėtų gauti savanorių - kūrėjų teises. Tokių asmenų yra keli tūkstančiai.

— Lietuvos pernai importuota dviračių už 2.000.000 litų, o šių 1939 metų pirmųjų 6 mėnesių bėgyje už 2.200.000 litų. Daugiausia iš Vokietijos. Nė vieno dviračių gamybos fabriko Lietuvoje dar nėra.

— Lietuvoje 5 mėnesių bėgyje pakeista 150 pavardžių, o ištaisyta 2.000.

— Lietuvoje yra 141 vaikų darželis, kuriuose 176 auklėtojos auklėja 5.242 vaikus.

— Anglų generolas Burtas keletą dienų viešėjęs Lietuvoje.

NEBUS NAUJŲ TEKSTILĖS FABRIKŲ

Pramonės departamentas po Klaipėdos krašto prijungimo prie Vokietijos gavo eilę prašymų leisti statyti naujus tekstilės fabrikus Kaune arba provincijoje. Kol kas dar nė vienas prašymas nepatenkintas. Tik manoma, kad vėliau Marijampolėje bus leista pastatyti medvilnės gaminių fabriką.

TRAUKINYS SUVAŽINĖJO ŽMOGŲ

Liepos 6 d naktį 30 min. siaurojo geležinkelio Panevėžys — Saldutiškis tarpototy Trumpatiškis — Utena traukinys nr. 205 mirtinai suvažinėjo Panevėžio 2-ros apylinkės mokesčių inspekcijos raštininką Vladimira Patuchovą, 34 m. amžiaus.

Nelaimingasis buvo parvaživęs į svečius pas savo švogerį Utenoj Gavrilčiką, kuris yra geležinkelio kelio meistras. Naktį jis išėjo pasivaikščioti ir buvęs kiek išsigėręs. Nelaimis vietoje yra geležinkelio pasisukimas. Nežinia del kokių priežasčių ta nelaimė įvyko. Mašinistas sako, kad jis pastebėjęs ant bėgių gulintį žmogų, bet traukinio sustabdyti jau negalėjęs.

LIETUVIAI JŪRININKAI

Lietuvos valdžios stipendininkai: Br. Stačinskas, Vl. Juknevičius, Mykolas Slapšys, Antanas Jovaiša ir Edv. Kriščūnas italų laivu „Arabia“ iš Trieste išplaukė Persijon. Mokiniamiesi jūrininkystės aplankys Šiaurės ir Pietų Ameriką. Povilas Mažeika, Stasys Runča, Vyta. Anžėjauskas ir Juozas Vardauskas praktikuoja anglų bei prancūzų laivuose.

SPAUDOS FONDAS SAVUOSE RŪMUOSE

Siomis dienomis „Spaudos Fondas“ įsikūrė savo naujai pastatytuose rūmuose. „Spaudos Fondo“ rūmai pastatyti Vytauto prospekte, priešais automobilų stotį, ir yra vieni moderniškiausių, didžiausių ir gražiausių rūmų Kaune. „Spaudos Fondo“ rūmai, palyginus su kitais Kaune esamais didesniais pastatais, yra vieni erdviausių. Pav. Prekybos ir Pamonės rūmai turi apie 14 tūkst. kub. metrų, o „Spaudos Fondo“ rūmų tūris net 22 tūkst. kub. metrų. Rūmų apačioje, pusrūsiuose, sukrauta Lietuviškoji enciklopedija, kurios vien kilnių čia yra per 10 tūkstančių. Toliau eina popieriaus prekių dirbtuvės, knygriškla, spaustuvė, cinkografija, litografija, prekybos skyrius ir urmo sandėliai su kontora, direkcija, buhalterija, Lietuviškosios enciklopedijos administracija. Rūmuose yra ir didelė kokių 400 vietų salė, kurioje numatyta įrengti tarnautojams skaitykla ir darbininkų biblioteka. „Spaudos Fondas“ naujuose rūmuose įrengia didelį knygyną.

PABAIGĖ MOKSLUS

Du lietuviai, buvę Vilniaus Vytauto Didžiojo ir švenčionių Lietuvių Gimnazijų abiturientai pabaigė aukštesnįjį mokslą: Petras Matkevičius pabaigė Vilniaus Stepono Batoono Universiteto teisių ir ekonominius mokslus, Kazys Žilėnas — Ciešino ūkio Mokyklą. Pirmasis gavo teisių magistrantą, antrasis — agronomo inžinieriaus laipsnius.

— Plungėje Kučinsko - Pabedinskų audinvyčioje dirba 600 darbininkų. Praplėtus dirbs 1.000.

— Šventosios uoste yra 12 Lietuvos jachtų, kuriomis mokomi plaukioti skautai. Ten pat keletą atostogų dienų praleido gen. V. Nagius.

— Klaipėdoje įsakyta žydams likviduoti savo turta iki spalio 1, 1939.

— Lietuvon atvyksta Turkijos pirkliai arklų pirkti.

— „Pienocentras“ paitentisyvino vyšnių, grybų ir rauginių agurkų eksportą.

— Vytauto Didžiojo universiteta šiemet baigė 239 asmenys. Viso jį baigė 3.479 žmonės.

— Klaipėdos krautuvinius okupantai baudžia ir už tai, kad jie pastato Hitlerio paveikslą lange tarp moteriškų kojinių.

— Dr. Jonas Šliupas, kaip praneša „Elta“, šiomis dienomis vyksta trims mėnesiams į USA.

— Lietuvoje dabar yra 520.000 arklų, 1.100.000 galvių, 1.200.000 avių, 1.117.000 kiaušių, apie 2.000.000 virštų 858.000 žasų, etc.

— Birštone vasaroja 2.500 vasarotojų.

LIETUVIAI — SPANŲ KARIUOMENĖS VIRŠININKAI

„Elta“ 5 - 8 - 39. oro paštu praneša:

„Prancūzijos Camp de Gurs koncentracijos stovyklose esą lietuviai, buvę Ispanijos respublikos kareiviai, rašo, jog jų žiniomis, Ispanijos karė dalyvavo daugiau negu 80 lietuvių, kurių apie 20 buvo atvykę iš Lietuvos, iš Argentinos — 21, iš JAV — 15, Kanados — 8, Brazilijos ir Prancūzijos — po 4, po vieną kitą iš Austrijos, Italijos, Liuksemburgo ir kitų valstybių. Jie turį žinių, jog ir pačioje karo pradžioje kariavo ir žuvo keletas Ispanijoje gyvenusių lietuvių. Pagal specialybes Ispanijoje kariavo lietuviai skirtomi: 5 dydotojai, 2 studentai, 3 žurnalistai, 3 felšeriai, 2 lakūnai, 8 mechanikai, keletas šoferių, stalių, stalybininkų, o kiti žemės ūkio ir fabrikų darbininkai. Pagal karo tarnybos laipsnius lietuviai Ispanijos respubl. armijoje gavo laipsnius ir išstarnavo: 3 kapitoniai, 7 leitenantai, 1 jaun. leitenantas, 9 seržantai (viršilos), 3 puskarininkai ir kt. Nemaža lietuvių ėjo labai atsakingas pareigas. Vienas jų buvo Tarptautinių brigadų centr. bazės politikos komisaras, keli buvo ligoniu šefai, militariniai patarėjai, brigadų ūkio viršininkai, mūšiuose vadovavo kuopoms ir batalijonams. Nemaža jų pasižymėjo, kaip geri artileristai, kulksvaiddininkai, šoferiai, ryšininkai ir kt.“

Labai gaila, kad Lietuvos vyriausybė jų dar vis neįsileidžia Lietuon.

— Lietuvoje radio aparatų yra registruota 57.899; iš jų 16.584 yra pačiame Kaune. Lietuvos gyventojai, turinti radio aparatus, turi mokėti valdžiai po 3 litus kas mėnesis. Pirmiau mokėdavo po 5 litus mėnesiui.

NUSOVĖ PLĖSIKĄ PRANA TARASEVIČIŲ

Š. m. gegužės 21 d. naktį, nežinomi piktadariai buvo įsiveržę pas Josvainių valsčiaus Lipliūnų km. gv., Eleną Leonavičienę, 77 m. amžiaus Mušdami galvon kietais daiktai jie reikalavo pinigų, tačiau senuitei pradėjus šaukti, užpuolikai pabėgo, palikdami sužalotą jos galvą ir numušėtą pirštą. Buvo nustatyta, kad šį užpuolimą padarė Jurgis Seleznievas ir Pranas Tarasevičius. Netrukus Seleznievas buvo sumintas ir patalpintas kalėjiman. Tačiau antrasis piktadarys, Pranas Tarasevičius, ginkluotais pištalietu ir apsirūpinęs šoviniiais, pasislėpė.

Šių metų birželio 7 d. Stosynės valdiniamė miške prie Josvainių, kriminalinės policijos valdininkai kartu su Josvainių policija susidūrė su besislapstančiu Pranu Tarasevičium, kuris į policiją pradėjo šaudyti. Per susišaudymą Pranas Tarasevičius buvo vietoj nušautas. Pažymėtina, kad jau prieš tai plėšikas Tarasevičius buvo kelis kartus baustas įvairiom bausmēm. Paskutinę bausmę jis atliko tik praeitų metų spalio mėnesį.

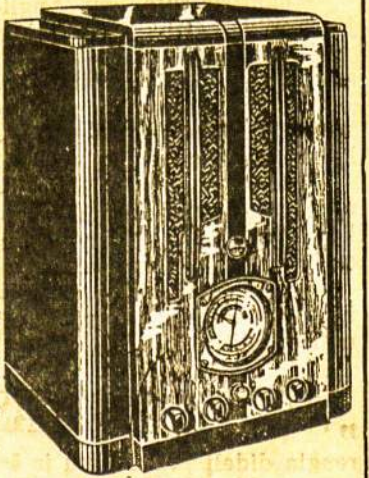
RADIO - GERIAUSIAS DRAUGAS!

NEMĖTYKITE SAVO PINIGŲ MOKĖDAMI UŽ RADIO APARATUS AUKŠTAS KAINAS, PAKELTAS BRANGIAIS SKELBIMAIMS, NEI NESILEISKITE BŪTI SUVADZIOTAIMS „MAGISKAIMS“ ŽODZIAIS

Siūlome Jums užėiti į mūsų namus — AVENIDA SAN MARTIN 4650, — kur galėsite pasiklausti mūsų fabrikacijos aparatų ir nusipirkę džiaugsitės, kad padabinate savo namų židinį puikiais mūsų išdirbimo aparatai, kurį galėsite išmokėti lengvomis mėnesinėmis kvotomis

D E M E S I O !

Pareikalaukite, atvešime aparatą pademonstruoti į Jūsų namus. PATAISOME IR ATNAUJINAME. Konstruktoriam tik 1-mos rūšies medžiagą. Iygt klientų reikalavimo.

LUIS KROMPALCAS

Av. San Martin 4650 — Buenos Aires

LIETUVIAI TEATRE „CERVANTES“

PROF. VYTAUTO BACEVIČIAUS KONCERTĄ IŠGIRDUS

Buenos Aires šį Argentinos žiemos sezoną tapo pasaulinių meno garsenybių susikongregavimo vieta. Čia Moterys Tarybos salėje veikia Londono Dramos Teatras, Odeone — Paryžiaus Prancūzų Komedijos Teatras, Colone — prancūzų dirigentas Alberto Wolff su solistais Regules, Locatelli ir kitais ir vokiečių Erich Kleiber. Šiuo laiku čia smuikuoja Mischa Elman, pianu skambina Vytautas Bacevičius, dainuoja Tito Schipa. Pusošioje Avenidoje Alvear rodomi iš keturių Prancūzijos muziejų atvežti paveikslai kelių šimtų milijonų frankų vertės. Čia prasideda pasaulinis šachmatų turnyras. . .

Kompozitorius Vytautas Bacevičius savo pirmą koncertą Amerikos žemynė davė 13-8-39, 10:30 val. ryto Buenos Aires „Teatro Nacional de Comedia — Cervantes“. Šis nacionalinis teatras išlaikomas miesto valdybos, kaip ir Colon. Argentinos Valstybinė Kultūrinės Veiklos Komisija per Argentinos Kamerinės Muzikos Asociaciją minėtąjį teatrą maloniai užleido Vytauto Bacevičiaus koncertui tuo tikslu, kad sustiprinti Argentinos ir Lietuvos meninio bendradarbiavimo ryšius, ką teatro scenoje ispanų kalba pareiškė Lietuvos ministeris p. Jonas Aukštuolis, pažymėdamas kad Argentinos tautinių švenčių proga Lietuvos radio, spauda ir meno sluoksniui plačiai demonstruoja mums draugingos Argentinos meną ir kultūrinį progresą. Kaip ministerio Aukštuolio, taip ir maestro Pedro Sofia kalbą apdovanojimas palydėjo publika ir citavo sostinės dienraščiai.

Vytautas Bacevičius yra pasaulinio mąsto menininkas. Jo pirštų paliesti piano akordai sužavi auditoriją. Sužavi ir užburia. Su išsukimais pakartoti, jo recitalis (be pertraukų) užima bent pusantros valandos. Ne Skriabinas, ne Rachmaninovas ir ne Paderewskis, bet Vytautas Bacevičius yra originaliausias kompozitorius ir armoningos dinamikos švelniausias pianistas pasaulyje. Tokiu jį skaito pa-

auliniai muzikos meno kritikai. Norėtusi, kad jo kūrybą žinę, jį taip įvertintų ir lietuviai. Mums neturi atrodyti tokio keistumu, bet privalo mums gyventi bendras džiaugsmas ir pasididžiavimas, kad samanotos bakūžės darbo šeimos sūnus, savo pasiryžimu ir pastangomis neleidžia savo talentui apsamano- bet išstobulines jį užima „lingiausia vieta“ pasaulio meno viršūnėse ir, paklaustas apie savo tautybę, visiems ir visuomet atsako: Aš esu lietuvis. Tuomi geram lietuviu vardu jį atveria naujus, plačius horizontus.

Nepaisant lietingo ryto, koncerte dalyvavo virš tūkstantis publikos. Daugiausia buvo vietinių intelektualų, kurių tarpe matėsi Colono dirigentas Sr. Castro, su p. B. Blaveščiu atvyko grupė vietinės spaudos recenzentų. Partery, ložose ir balkonuose matėsi šimtai žymių Argentinos lietuvių šeimynų.

Pastebėtina, kad tą pačią valandą kino teatro salėje „Rex“ dainavo Tito Schipa, bet ten daug mažiau publikos buvo ir vietinė spauda jo jau beveik nesuminėjo. O neseniai jis buvo, dalinai ir dabar yra, taipgi pasaulinė garsenybė.

Vytautas Bacevičius pirmoje programos dalyje išpildė César Franck, Fr. Chopin, S. Rachmaninov, Albeniz kūrinus. Antroji daly — A. Tscherepnin. K. M. Čiurlionis, J. Gruodžio ir šias savo kompozicijas: Meditation, Op. 29, Capriccio, Op. 28, Elude Nr. 2, Op. 19. Užbaigė Dohnanyi veikalų Capriccio.

Svarbiausi Buenos Aires dienraščiai 14-8-39 patalpino plačias ir palankias recenzijas apie Vytauto Bacevičiaus koncertą, suminėdami visus jo išpildytus kūrinius. „El Mundo“ skiltyse recenzuoja kritikas L. A. G. ir savo virš pusės milijono skaitytojams pareiškia, kad lietuvių muzika yra žavėtina.

„La Nación“ — Argentinos spaudos veteranas — skaitomas visame lotynų pasauly, suminėjęs visus programos dalyvius, apie Vytautą Bacevičių

Inžinierius gen. J. F. Estigarribia, naujas Paragvajaus prezidentas, perėmusis valdžią 15-8-39. Iškilnių spektakliuose dalyvavo G. Paulauskaitė.

sako: Vytautas Bacevičius yra žymi muzikalinė asmenybė. Cervantes teatre, lietuvių ir argentiniečių muzikos koncerto akte jis pasirodė kaip dinamiškas pianistas, kuriame jaučiama skriabinizmo įtaka. Muzikos skryžius recenzentas sužavėtas Bacevičium, kaip pianistu; juom, Čiurlioniu ir Gruodžiu, kaip kompozitoriais.

„La Prensa“ — stambiausias dienraštis — parašė plačiausia. Tarp kita, rašo: Pianistas Vytautas Bacevičius pasirodė esąs plataus mąsto instrumentistas ir stambiausia šiu laikų muzikalinė asmenybė. Skaitlingos auditorijos apdovanojimas lydimas jis mus supažindino ir su lietuvių muzikos kūryba. Griausmingais apdovanojimo auditorija reišė ovacijas Vytautui Bacevičiui. plataus mąsto muzikui, nuodugniai pažįstančiam pianą, rimtai ir giliai kuriančiam, kuriame mokslas ir inspiracija reiškiasi žavėtinu harmoningumu.

Suminėjęs koncertą globojusio Lietuvos ministerio p. J. Aukštuolio kalbą, apie kitus programos dalyvius „La Prensa“ rašo: St. Šimkaus, Tallat-Kelpšos, C. L. Buchardo ir maestro Pedro Sofia kūrinius išpildė bosas Anatolius Grišonas, turintis ekspresyvi ir plati balsą, aiškia ir ispanų kalboj dikcija, švelni ir stipri muzikalinė temperamenta. Smarkūs publikos apdovanojimai įvertino darba jo ir pianisto I. Banko, kuris, kaip akom nonuotojas pasirodė esąs giliai muzikalus ir užtikrintas. „SODRE“, Montevideo, prof. V. B. koncertuoja 20-8-39. B. K. Alcmantas.

ISSINUOMOJA DARŽOVIŲ ŪKIS

septintame kilometre prie pat La Platos plento, šalia „Swift“ Golf Klūbo, su mūriniu namu gyvenimui. Pasodyta kalifiorai, spinakai, kopūstai ir kitos žieminės daržovės. Patogumai paukštininkystei, kralikų auginimui, pienininkystei. Galima atpirkti inventorių arba jo dalį. Už pasėlius skaitoma apie \$ 300. Nuoma viso labo \$ 25 mėnesiui. Kas nori pasinaudoti proga gali nuvykti vieton: Sr. JOSÉ Davidonis, M. B. Gonnet, FCS., arba gali visą smulkmenas sužinoti „A. L. Balso“ redakcijoje. (451-52)

SPORTAS

ZINIOS IS LIETUVOS

Lietuvos futbolo pirmenybės jau pasibaigė. Meisterio titulą, pirmą kartą savo istorijoje, laimėjo LGSF klūbas. Pabrėžtina, kad tai pelyntas LGSF laimikis. Ekipa, per visą pirmenybių laiką, išlaikė vienodą, pastovią formą ir savo pranašumą prieš kitus pirmenybių konkurentus. Antroji vieta atiteko daugkartiniam meisteriui Kovui, o trečioji — praėjusių m. meisteriui KSS; tolesnes vietas užėmė: 4 LFLS, 5 CJSO, 6 Taurus ir 7 ŠMSK.

Pagal pirmenybių statutą, paskutinę vietą užėmusi ekipa turi apleisti lygą, tačiau, po žinomų Klaipėdos įvykių, pirmenybių dalyvių skaičius vienu sumažėjo, nes likvidavosi Klaipėdos klūbas Švyturys. Del tos priežasties ŠMSK lieka ir toliau žaisti lygoje, o aštuntu pirmenybių dalyviu bus Šiaulių Sakalas, antros lygos nugalėtojas. Pirmenybės 1939 — 1940 mt. prasidės rugsėjo mėn.

Kaune viešėjo garsi vengrų profesionalinė futbolo ekipa Kispest. Pirmą dieną naujas Lietuvos meisteris — LGSF — nugalėjo vengrus 5:4. Paminėtina, kad vengrai turėjo pasekmę net 4:1 savo naudai, tačiau lietuviai įstengė netik išlyginti, bet persverti laimėjimą savo pusėn. Antrą dieną vengrai Kauno rinktinę nugalėjo 6:1.

Zinomas Lietuvos bėgikas Tendys, buvęs, be to, ir žymus Klaipėdos tautininkų veikėjas, užėmus vokiečiams Klaipėdos kraštą, jame liko ir dabar sportuoja Lietuvos teritorijos okupantų naudai. Tai bent „tautiškumas“!

Lietuvos žinios praneša, kad 1940 mt. Europos moterų krepšinio pirmenybes rengs Lietuva. Kaip žinoma, š. m. gegužės mėn. Lietuva Kaune surengė vyrų Europos krepšinio pirmenybes. Mums labai malonu, kad mūsų tėvynei pavedama rengti tokio mąsto tarptautines pirmenybes.

Argentinos lietuviai remkite ir palaikykite tas Argentinos lietuvių prekybos ir pramonės įstaigas, kuriuos skelbiasi „Argent. Liet. Balse“.

LAIŠKAS IŠ KANADOS

Dabartiniu metu šiam gražiausiame Kanados mieste, tarp 700.000 gyventojų, priskaitoma apie vienas tūkstantis lietuvių. Veik visi lietuviai yra išsiblaškę po plačiąją Kanadą ir dar nelabai seniai sustoję įvairiose vietose, nuolatiniam apsigyvenimui. Yra Torontame kelios lietuvių šeimynos, kurios atvyko dar prieš didįjį karą, bet matomai buvo skriaudžiami visokių gyvenimo periodų, nes materialiai nėra stipriai įsigyvenę.

Čia lietuviai daugiausia dirba siuivyklėse, nes ši industrija geriausiai veikia. Daug lietuvių šio amato išmoko čia ir galima sakyti gyvena neblogiausiai. Turime net ir biznierių, kaip tai: mechanikų laikinčių savo garažus, net keturias masonų būklaves ir keletą kitokių mažesnių biznierių. Beje, turime lietuvių duonkėpi, aptarnaujantį lietuvius skania lietuviška duona. Šį biznierių remia ir svetimtaučiai.

Bendrai imant, dauguma lietuvių tuo tarpu gyvena neblogiausiai, kaip kurie turi laimės net savo vaikams duoti aukštesnį mokslą ir jei neužklups didesnis nedarbas, kaip dabar, tai galėsime sulaukti profesionalų lietuvių įvairiose srityse. Turime taipgi dvi stambias pašalpinės draugijas, viena Sūnų ir dukterų su 700 narių, gyvuojanti jau 27 metai, antra S. L. A. 236 kuopa įkurta 1934 metais su virš 100 narių. Yra kelios ir politinės organizacijos, išskyrus socialdemokratų kuopą, turi mažai reikšmės.

Turime ir du choras, kurių vienas „Bangos choras“ grynai komunistinis, dirbąs tik savo naudai. Antras „Aušros choras“, kuris skelbia save nepriklausomu ir nepolitiniu, jį iš pradžių ėjo visoki žmonės, be skirtumo pažiūrų, tik mylinti dainuoti ir per dainą siekianti gražios vienybės, bet

gražūs siekiai pradėjo nykti pasireiškus šališkumui, kryptančiam į parapijonų pusę. Gi nuo 16 vasario š. m. minėjimo parodžius grynai tautininkšką šališkumą keliatas rimtų socialdemokratų pasipiktino už klatingą suvedžiojimą choro narių — chorą apleido.

Pažymėtinas vietos klebono pasielgimas S. L. A. kuopos parengime, įvykusiame 29 d. bal. š. m. parapijos salėje. Minimos kuopos organiz. A. Trenseliui atnešus į salę S. L. A. organą „Tėvynė“ platinimui veltui, kurią prisiunčia jam jos redakt. Kl. Jurgelionis. Tarp „Tėvynės“ numerių buvo įsimaišę du numeriai „Naujosios Bangos“, kuriuos ir paliko ant stalo norintiems pasiskaityti. Vos išdėdžius laikraščius ant stalo, staiga įbėgo klebonas ir nieko nelaukęs griebė „Naujosios Bangos“ numerius ir sudraskė juos visu inirtumu į mažyčius gabalėlius. Pagriebęs vieną „Tėvynės“ numerį išbėgo iš salės ir yra mačiusių, kad jį sudraskęs lauke, paleido į vėją. Sudraskytos „Tėvynės“ gabalų kai kas iš mūsų laiko atminimui, kaip nukentėjusios nuo „inkvizicijos“. Šiuo žygiu kaip kurie kuopos nariai labai pasipiktino, nes pilnai supranta, kad šioje gadyne tokis pasielgimas peržiūrus ir neleistinas. Dabar žmonės gali laisvai skaityti visokią spaudą, bet mūsų dvasios „ganytojas“ matomai pabūgo, kad jo paklusnūs parapijonys, skaitydami laisvą spaudą, gal panorėti tapti ir patys laisvais.

Manau užteks šiuo kart, jei bus galimybė ir argentiniečiams lietuviams patiks mūsų minčių pasidalinimas, tai ateityje gal kas nors daugiau parašys. O. Indrelienė. Toronto, Ont.

Kieno prenumerata pasibaigė, prašoma nedelsiant atnaujinti.

A. MUSKETAS

Lietuvių radio technikas
Monaco 4423 (altura Sanabria 2700)
U. T. 50 - 5948

Fabrikuoja radio aparatus nuo mažiausio iki didžiausio. Vietiniam pasiklausymui beveik veltui, o kas nori girdėt Vokietiją, Prancūziją, Rusiją, Angliją ir Ispaniją — trumpųjų bangų aparatą pastatau į namus. — Taipgi sutaisau ir atnaujinu visokios aparatus, o taipgi įvedu elektros instalacijas. Pirs negu kreipsitės kitur — pasiteiraukite čia.

SAUGOK SAVO TURTA

Pavesdamas mums savo

INDELIOUS TAUPOMOJOJ KASOJ
PERSIUNTIMĄ PINIGŲ SAVO
NAMISKIAMS
PIRKIMĄ LAIVAKORČIŲ Į LIETUVĄ
IR ATSIKVIETIMUI IS TEN,

nes Tamstos nuolatinis draugas bankas teikia
Tamstai kaip ir visuomet

PALANKIAUSIAS SĄLYGAS

Lietuvių Skyrius

BANCO HOLLANDÉS UNIDO

Buenos Aires Skyrius

Generalinė Direkcija: Amsterdam (Olandija)

Central. Įstaiga Bs. Aires: Bme. Mitre 234 kamp. 25 de Mayo	kamp. Rio Bamba Corrientes 1900 Agencija Buenos Aires:
---	--

Profesorius Vytautas Bacevičius, apie kurio pirmą koncertą Amerikos žemynė, įvykusį teatre Cervantes, 13-8-39 Bs. Aires, labai palankiai atsilepia Argentinos dienraščiai ir žurnalai. Šį sekmadienį, 20-8-39, 15 v. prof. Bacevičius koncertuos teatre „SODRE“ (Servicio Oficial de Difusiones Radio Electricas), Montevideo, 22-8-39 prof. Bacevičius koncertuos Concejo Nacional de Mujeres bibliotekos salėje, Charcas 1155, Bs. Aires. Tos pačios dienos vakare prof. Bacevičius specialiu parengimu pagerbia Argentinos Valst. Konservat. profesoriai. Sao Paulo ir Rio de Janeiro koncertuos nuo 30-8-39 iki 15-9-39. Paskui vyks Šiaurinėn Amerikon. Prof. Bacevičius yra pirmutinis lietuvis kompozitorius, kurio kūrinius stato pirmiečiai pasaulio teatrai. Bs. Aires teatras „Colón“ savo lapkričio mėnesio repertuaran įrašė komp. Bacevičiaus kūrinių „Elektriška Poema“.

Generolas Krivickis

DRAUGE TARNAVOME RAUDONOJOJ ARMIOJ. — BUVO PAVYZDINGAS KARYS, DRAUGINGAS KAREIVIAMS. — DEL KARJEROS IŠ ANARCHISTO PASIDARĖ KOMUNISTU

„Arg. L. Balso“ 456 nr. ra-dau straipsnelį, minintį Raudonosios Armijos generolą V. G. Krivickį. Taip pat kartą buvau radęs jį minint viename vietiniame dienraštyje, tat noriu jums papasakoti kai-kuriuos atsiminimus, kadangi, aš manau, bus nei daugiau, nei mažiau, kaip bus jis buvusi mano viršininkas, su kuriuo lapkričio mėn. 1919 metais Polocke iš vieno apkasio į lenkus šaudėme ir ten pat lenkų 8 colių „čomodanu“ buvome žemėmis apipilti, ir kulkosvaidis virto ant mūsų apkasan... Taip sakant, apturėjome „lenkišką krikštą“.

Zinoma, ne vienas šuo yra margas. Taip ir Krivickis gali būti ne vienas: bet aš iš viso darau išvadą, kad bus tas pat.

Taip pat man nebūtų jdomu kalbėti apie kitą kokį žmogų, bet Krivickis tai buvo kas tai „nepaprasto“ ir aš jį visuomet atsimenu.

Jis — buvęs caro kariuomenės karininkas, ir Raud. Armijoje minimumu laiku buvo Viršininku Mokomos Kulkosvaidžių Komandos prie atsarginės diviziono vakarų fronte. Man teko proga ton komandon užkliūti. Stovėjome Vitebske, lageryje Mazurino. Lapkričio mėn. staiga gavome įsakymą vykti į frontą Polockan, kadangi skubotai ten reikėjo „užkišti skylę“. Už trijų savaitių vėl grįžome Vitebskan. Žiemą išvažiavome Mogilevan, kur mūsų viršininkas sugalvojo padaryti karjerą: pastojo komunistų partijon ir išvažiavo Smolenskan, „ant komandų kursų“.

Dabar pasistengsiu aprašyti to žmogaus būdą.

Aš, būdamas rusų kariuomenėje, ypatingai Raud. Armijoje, perėjau daug dalių ir turėjau daug viršininkų gerų ir blogų, bet iš jų visų visuomet atsimenu Krivickį: tai buvo tikras karo artistas, jis jau gimęs būti vadu ir kuri kariuomenė tokius vadus turėtų — būtų nenugalima.

Tais, galima sakyti anarchijos laikais, kuomet dar Raud. Armijoje vadams nelengva buvo palaikyti drausmę, mūsų komandoje buvo drausmė, tvarka, pavyzdys ir draugiškumas, tai ačiu drg. Krivickio talentui. Mes jo bijom, bet mylim ir gerbiam. Daug viršininkų yra, kad jų kareiviai bijo, bet kartu ir nekenčia, bet kad bijotų ir mylėtų tai jau kas tai „ypatingo“.

Jis palaikė savo komandoje pavyzdingą tvarką ir drausmę nors per visą ten mano buvimo laiką (8 mėnesius) nenubaudė nei vieno kareivio, tik vieną išsiuntė iš komandos už tai, kad buvo kazirnikas, eidavo į kitas kuopas ir ten per naktis kortomis lošdavo. O vienam kareiviui, kad užsiėmimo valandose buvo išėjęs miestan, padarė pastabą. Kareivis sugraudintas apsisverkė. Tautybės nei tikybės jo mes

nežinojome ir tas mums buvo neįdomu. Jis pats sakėsi esąs iš Lenkijos. Buvo aukštas, smagus vyras, lengvos eisenos, kai mane kartą pavadžiojo Polocko gatvėmis, tai aš turėjau tekinas bėgti, kad nuo jo neatsilikčiau, nežiūrint to, kad ir mano „šakės“ ilgos.

Buvo karingos išvaizdos: nosis lengvai lenkta, panašus į Didįjį Lietuvos Kunigaikštį Vytautą (nors pastarojo aš nepamenu)... Buvo labai tįpiškias oficerius.

Būdavo, ateis mūsų butan, duos „velnių“ už netvarką ar švaros trūkumą ir atsisėdęs užveda kokią nors „besiedą“, tariasi su mumis apie visokius reikalus, kaip ką geriaus galima būtų susitvarkyti. Jokio išdidumo tuo kart pas jį nėra; jis vis ką nors geresnio sugalvoja savo komandos labui. Jo komanda visuomet buvo geriau viskuo aprūpinta, kadangi jį ir vyresni gerbė. O kai buvome Polocke pozicijose, tai pavojingiausioje valandoje jis būdavo pas mus apkasuose, ko su kitais panašių komandų viršininkais niekuomet neatsitinka.

Nebuvo politikas... Buvo karys kūnu ir dvasia. Jis sakėsi esąs anarchistas ir kai pabaigoje 1919 metų nutarė vykti į Raudonuosius kursus, tai sakė, kad nepatogu keisti partijos bilietą, bet tai darąs del karjeros, esą: „Čia supūsi žmogus šitoj komandoj ir niekada iš jos neišeisi“. Zinoma, su-lyg savo mokslo ir kariškų gabumų jis ir tuomet jau galėjo būti generolu, nes tuomet Raud. Armijoje bile koks buvusiis caro armijos puskarininkas batalioną komanduodavo; bet šis, kaipo kulkosvaidžių specialistas, — amžinai būtų turėjęs pasilikti komandoje, todėl ir nutarė panašiu būdu iš komandos išeiti į platesnį kelią.

Ir kai Balse paskaičiau, kad kai kurie ten Nortuose gyvenanti mūsų vaikai šį žmogų vadina Šmelka Ginsbergu, tai šita pavardė jam visai neatitinka. Kuomet aš atsimenu per gyventus laikus, tai atsimenu ir šį žmogų, kaipo puikiausią iš visų mano buvusių viršininkų ir jeigu žinočiau, kad tas pats (vargu gali būti kitas) ir žinočiau jo adresą, tai vargu iškeščiau nepasiuntęs jam savo krasnoarmeiskus linkėjimus ir priminčiau jam tą vakarą Polocke ant Dauguvos kranto, kaip kulkosvaidis, lenkiško „čomodano“ stumiamas virto ant mūsų apkasan ir pusę valandos ausyse spengė nuo trenksmo, — tai ir jis atsimintų savo ištikimą raudonarmietį Laurinaitį: jo raportu ir jį „vyresnybę“ pakeltas buvau.

Aš tą žmogų visuomet su pagarba minėsiu.

Dabar noriu kai ką išsitar-ti apie Šmelkas Ginsbergus.

Ech, laikai, kaip jūs smarkiai keičiatės ir revoliucijos, kurios smarkiai evoliucionuojate!... Ar gi ne Šmelkos Ginsbergai buvo vyriausii šulai rusų proletarinės revoliucijos? Kyla klausimas: ar šie „politikai“, kurie Šmelkas Ginsbergus mini su panieka, jau pakeitė iš pamatų savo programą, ar jau neigia proletarinę Rusijos revoliuciją, ar jau pritaria tam senam obalsiui ką sakydavo: — „Bej židov — spasaj Rossiju!“ Matyt ir komunistų partijoje jau „rasės tyrumas“ vykdomas.

Tokiu būdu, šalin revoliucija... Lai gyvuoja evoliucija!
J. L.—tis.
Rugpjūčio 6, 1939 m.

Jeigu norite, kad Jūsų gim-ninės Lietuvoje Jums būtų dėkingi, išrašykite jiems „Argentinos Lietuvių Balsą“.

Argentinos krašto apsaugos ministeris generolas Marquez inspektuoja 9-tą pėstin pulką, mieste Corrientes.

Buenos Aires miesto savivaldybės ir federalinės valdžios išlaikomose ligoninėse nemokamai gydoma kelesdešimts tūkstančių ligonių. Paveiksluose — vaizdai iš naujo sanitarinio personalo priėmimo akto.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS
Casilla de Correo 303, Bs. Aires.

Aš

(Skaitytojo vardas ir pavardė)

.....

(Skaitytojo adresas)

Pridedu \$ 5,00, kuriuos užrašė mano prenumeratos sąskaiton, prašau prisiųst man Administracijos kvitą viršnurodytu adresu.

.....

(Skaitytojo parašas)

Du Radijo Jubiliejai

RADIJO ISRADEJAS POPOVAS.— PIRMOS ANTENOS PASAULYJE.— MARKONIS PASISAVINO POPOVO ANTENA.— SOVIETŲ RADIJO STOTYS

Siemet Sovietų Rusijoje minimas dvigubas radijo jubiliejus.

Prieš 80 metų gimė radijo išradėjas, rusų fizikas A. Popovas, o prieš 40 metų Rusijoje telefonon aparatais pirmą kartą buvo nustatytas radijo susisiekimas per atstumą.

Fizikas Popovas, susidomėjęs elektromagnetinėmis Herco bangomis, ilgą laiką ieškojo būdų, joms priiminėti. Pagaliau 1895 m. jis puikiai išsprendė šitą klausimą, pasistatęs pirmąjį pasaulyje radijo priimtuvą, kuris leido be vielių pagalbos susisiekti už 638 metrų.

Pradžioje Popovas padarė aparatą atmosferinės elektros svyravimams registruoti. 1894 m. jis pasinaudojo anglų fiziko Lodžo metodu elektromagnetinėms bangoms perduoti per trumpą atstumą ir pasistatė pirmąją pasaulyje antena. 1895 m. gegužės 7 d. antena buvo pademonstruota Rusų fizikos draugijoje.

Popovo padėjėjas Rybkinas signalizavo Herco spinduliais iš chemijos laboratorijos, o draugijos pirmininkas F. Petruševičius priiminėjo signalus fizikos kabinete. Kiekvieną priimtą raidę Petruševičius rašė kreida lentoje. Tokiu būdu buvo perduoti du žodžiai: „Henrikas Hercas“.

Žodžiams atsiradus leintoje, bandymo stebėtojai sukėlė Popovui ovacijas. Anais laikais toks bevėliolis susisiekimo būdas atrodė tikru stebuklu.

1897 m. Popovas įrengė radijo — susisiekimą tarp Kronštato tvirtovės fortų ir Lebiažjo kaimo. Minėtuose punktuose buvo paleisti oriniai aitvarai su Popovo išrastais prietaisais elektriniams svyravimams surasti ir užregistruoti.

Taip išradėjas pavadino pirmąsias pasaulyje antenas. Šitokio įrengimo pagalba galima buvo priiminėti telefono signalus per 45 kilometrus.

1899 m. radijotelegrafu pirmą kartą pasinaudota susisiekti su užšokusiu ant akmenų prie Helgolando salų rusų krantų apsaugos šarvuočiu „Generolu — admirolu Apraksinu“.

Viena iš pirmųjų radijotelegramų buvo pasiūta iš Peterburgo ledlaužio „Jermako“ kapitonui. Ji buvo tokio turinio: „Jermako“ vadui. Netoli Lavežari atskilo ledo lytis su žvejais. Suteikit pagalbą“.

Caro vyriausybės biurokratai su nepasitikėjimu žiūrėjo į Popovo išradimą ir nenorėjo duoti pakankamai lėšų jam tobulinti. Girdi iš to nieko ypatingo neišeis, tik pinigai būsią išiekvoti be reikalo.

Popovas ats'dūrė sunkioje būklėje, nes turėjo ieškoti lėšų bandymams tęsti ir išradimui tobulinti techniniu atžvilgiu. Užsienių firmos pasiūlė perduoti joms išradimą, bet

Popovas griežtai atsisakė. 1896 m. italas Markonis, naudodamasis Popovo antena, pakartojo analoginius bandymus ir susilaukė gerų rezultatų. Jį finansavo italų valdžia, ir Markonis buvo paskelbtas radijotelegrafo išradėju.

Rusų japonų karo metu caro vyriausybė nusipirko savo karo laivams „italų“ radijotelegrafo aparatus, nors galėjo juos turėti anksčiau, negu patys italai.

1905 m. Popovas buvo išrinktas Peterburgo Elektrotechnikos instituto direktorium ir tais pačiais metais mirė.

Popovo draugams reikalaujant 1908 m. buvo sudaryta speciali komisija ištirti, kam priklauso radijotelegrafo išradimo prioritetas. Komisijoje dalyvavo rusų ir užsienių mokslininkai. Pirmininkavo profesorius O. Chvolsonas.

Komisija, susipažinusi su atitinkamais dokumentais, kons tatavo, kad fizikas Popovas pirmas išradęs radijotelegrafą. Markonio aparatas atsiradęs metais vėliau ir turėjęs Popovo antena. Markonis, demonstruodamas savo išradimą, nepranešęs, kad pasinaudojęs Popovo antena.

Sovietų Sąjungoje radijotechnikos pažanga pasiekė aukšto laipsnio. Sovietų Sąjunga turi 75 radijo stotis. Jų tarpe yra galingiausia Europoje Kominterno stotis. Sovietų radijo tinklo galingumas užima pirmą vietą Europoje ir antrą pasaulyje.

Radijo vaidina žymų vaidmenį ir Sovietų žemės ūkyje.

Darbininkai laukuose veikia 4500 trumpų bangų stočių. Per radiją perduodamos konsultacijos kolchozininkams ir darbininkams, mašinų — traktorių stočių direktorių įsakymai ir t. t. Per radiją daromi žemės ūkio darbininkų pasitarimai.

Sovietų Arktika taip pat aprūpinta radijo stotimis. Prieš šešerius metus Sovietų Šiaurėje tebuvo 15 stočių. Dabar Ledjūrio salose ir pakrantėje dirba 50 poliarinių stočių. Savo nurodymais ir pranešimais jos padeda laivams plaukti Šiaurės jūrų keliu ir užtikrina jiems saugumą.

Sovietų radijas aprūpina informacijomis laikraščius. Sovietų telegrafo agentūra (Tass) kasdien duoda informacijų 3.254 laikraščiams.

Kominterno stotis informuoja užsienieus įvairiomis kalbomis.

SSSR, kurie energingai dalyvauja šalies radijofikacijoje. Kasmet daromos radijo mėgėjų aparatų konstrukcijų parodos. Paskutinėje parodoje buvo išstatyta 1116 naujų išradimų, iš kurių 500 gavo premijas.
„L. Z.“

Skaitykite Knygas Iš Balso Knygyno

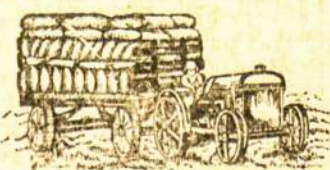
FOTO ARTE “ESBA”

STASIO BARTNIKAICIO

Vienintelė Urugvajuje Lietuviška Fotografijos Istaiga Irengimas moderniškas, darbas meniškias, sąžiningas, Fotografuoja pavieniai ir grupemis. Kainos prieinamos

Atvykite: Sukite telef. Nr. GRECIA, 332 — Oficial 3432 — U. T. E. 22 - 10 - 54 Cerro — Montevideo Vyksim į namus

Pirma Lietuviška Šoferių Akademija

Iteikia Federalinės Sostinės ir Provincijos registro knygetę be sumokėjimo iš anksto ir be studijavimo trafiko knygučių (guias) ir veltui suteikia darba savo mokiniams, kurie te pageidauja.

PILNAS KURSAS \$ 50.
U. T. 21 - 0265

Calle VIEYTES 1789 (PUENTE BARRACAS) Bs. Aire.

Drg. Juozas Laurinaitis, ilgametis A. L. Balso bendradarbis, kuris drauge su generolu Krivickiu tarnavo Raudonojoj Armijoje ir šiame straipsny patiekia savo atsiminimus.

ARGENTINOS GELŽKELIAIS

ĮSPŪDŽIAI IŠ MOKSLINĖS EKSKURSIJOS

Liepos 23 d., sekmadienį, buvo numatyta aplankyti cukrinių nendrių plantacijas ir cukraus fabriką „Concepción“. Bet tą dieną įvyko Frutikultūros Kongreso atidarymas, tai vizitą teko atidėti sekančiam dienai. Anksti rytą sužinojė, kad visą dieną būsime laisvi nuo oficialės programos, nieko nelaukdami išvažiavome į Aconquijos kalnus. Iš miesto autobusas priveža iki pat kalnų (trunka 40 minučių). Į kalno viršūnę (arti pusantro kilometro aukščio) daromas asfaltuotas kelias, kuris raitosi kalnagubriais ir, anot vietos gyventojų, turi 14 kilometrų ilgio. Nuolatinio susisieki-mo dar nėra, bet galima pasisamdinti privatiški autai. Mes nutarėme, kad bus įdomiausia užkopti pėstiems tiesiai, nepaisant kelio. Taip ir padarėme, nors kai kurie kolegos neįštesėjo ir aplėdo kelionę įvairioje aukštumoje. Kol užkopėme į viršūnę užtrukome beveik keturias valandas. Kojos buvo pavargusios ir pajutome nemažą alkį, tad pamatė netoli beriogsantį autentiškų gaučių rančą (lūšną) nuėjome pasiteirauti ar negali pagaminti pietus. Kol paisanai kepė avi-mes įdėmė jų arkliais, mėgionome mesti lasą, etc. Šie kalnai apaugę įvairiausia subtropikų augmenija: didžiausiais medžiais, lianomis ir pan. Iš ten matosi žibanti prieš saulę, amžinu sniegu užklota, aukščiausia Aconquijos kalnų viršūnė (virš šešių kilometrų aukščio).

Kuomet sugrįžome į miestą, jau buvo saulė nusileidusi. Tą vakarą dar norėjau nuvykti pas pp. Avizienius, kurių adresu man buvo davusi „A. L. Balso“ redakcija, bet po dienos mankštos raumenys pareikalavo kuo greičiau išsitiesti lovoje ir iš jos nepasijudinau iki ryto. Sekančias dienas jau nebuvo progos privatiškiems vizitams. „A. L. Balso“ redakcija buvo davusi adresų ir kairių Kordobos lietuvių, bet Kordoboje faktinai teko būti tik pusę dienos (ir dvi naktis), tai taip pat negalėjau jų aplankyti.

Liepos 24 d., 9 val. nuvykome į Tukumano Eksperimentalinę Ūkio Stotį, kuri yra pati didžiausia ir moderniausia vedama Argentinoje. Ten tria ma cukrinės nendrės, citriniai vaismedžiai, subtropikalinė agrikultūra ir pan. Pirmiausia apžiūrėjome didžiulę biblioteką, kur išdėtos iš viso pasaulio gaunamos originalės ūkio knygos, žurnalai, brošiūros ir vienkartiniai leidiniai. Matydami tokį įvairų rinkinį mano kolegos juokaudami prašė, kad parodyčiau jiems ką nors ir lietuviško. Nu gi štai nelaukta užtinku „Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos Metraš-tį, 1938 m. Tuojaus dėmesio centras susitelkė apie mane. Turėjau painformuoti apie Dotnuvos Akademiją, apie Lietuvos ūkį bendrai ir ypač apie ūkio pažangą per 20 Lietuvos nepriklausomybės metų.

Po pietų nuvykome į cukraus fabriką „Ingenio Concepción“. Tai yra pat didžiausias cukraus fabrikas Tukumano provincijoje. Į diena pagamina 5.600 maišų cukraus, po 70 kilų kiekvienas. Fabrikas turi miesto išvaizdą, nes apart fabriko pastatų ten pat darbininkai turi savo sklypus ir visi vienodo stiliaus namus. Turi savo didelę bažnyčią, policijos nuovada, ligoninę, mokyklą, sporto aikštę etc. Visos gatvės asfaltuotos. Aplink apvesta aukšta tvora ir pašaliniai as-mens be leidimo negali įeiti. Bet apart teigiamų, ten yra ir neigiamų ypatybių, o ju svarbiausioji bus ta, kad visi tie turtai yra tik keliu asmenų nuosavybė ir jų privatiški in-

J. Bukevičius.

teresai ne visada tie patys ką ir valstybės interesai. Autoritetingi asmenys ir pati Žemės Ūkio Ministerija stengiasi tuos nesklaidumus išlyginti ar bent sušvelninti, kiek tai leidžia aplinkybės.

Tą pat dieną vakare apžiūrėjome Citrikultūros Parodą. Liepos 25 d., 8:30 val. nuvykome į Nogues Hnos. įmones: cukraus fabriką „San Pablo“ ir subtropikalinį vaismedžių sodus. C. fabrikas „San Pablo“ jau ne toks didelis kaip „Concepción“ (pagamina 3.600 maišų į dieną), bet kai kurios jo mašinos, ypač filtrų skyrius, yra dar moderniškesnis. Subtropikalinis sodas daugiausia auginami paltai (Aguacate, arba Persea gratisima) ir čirimožos (Anona cherimola). Įsilipęs į medį nusiskyniau porą čirimožų, kurias parsivežiau į Buenos Aires, nors dar nevisai priaugusios. Pravartu pastebėti, kad vienas čirimožos vaisius Buenos Aires miesto rinkose kainuoja apie pusantro pezo.

Iš ten nuvykome kalnų traukiniu į „Quebrada de Lules“, kur yra didelis vandenkritis. Apžiūrėjome elektros stotį, kuri, aukšto įtempimo laidais, persiunčia elektrą Tukumano miesto apšvietimui. Taip pat apžiūrėjome vandens turbinas. Ten mūs akį traukė kalnų pašlaitės, apaugusios įvairiausia subtropikalinė zonų medžiais milžiniais.

Grįždami užvažiavome į Tukumano Ūkio Mokyklos par-

ką, kur buvome užkviesti pietums. Nors jau buvo vėlus laikas pietauti, bet dar atradome šiltą „asado“, „tamales“, o vaisius skynėmės nuo medžių. Kartu pietavo ir Kordobos Ūkio Mokyklos moksleiviai, kurie tomis dienomis taip pat lankėsi Tukumane.

Po piet dar liko kelios valandos nupirkti lauktuvių namiškiams. Visi pasileidome po miestą ieškoti, kas ką geresnio surasime. Daugiausia pirkome charakteringus vietos produktus, pav. pyragaičius, kokių nėra Bs. Airese; jie čia turi ir savotiškus pavadinimus, kaip tai: chancacas (čankakas), alfeniques (alfenjikes) ir kt.

Norėjome grįžti į Buenos Aires per Santa Fė, bet tuo keliu traukinys iš Tukumano iš-eina vakare, o kadangi naktį važiuoti neįdomu, tat bevelinom grįžti tuo pačiu geležinkelio, kuriuo atvykome. Pernakvoje Tukumane, liepos 26 d., 7:40 val., vėl per Katar-marką ir Santiago del Estero, grįžome į Kordobą.

Pernakvoje Kordoboje, liepos 27 d., 7 val. išvykome į Buenos Aires, traukiniu F. C. C. A.

Rosario mieste traukinys sustojo vieną valandą. Buvome manę nuvykti į malūną Fenix, bet lijo lietus ir jau buvo vėlokas laikas (17 val.), tat susėdė į autobusą nuvykome į miesto centrą ir išgėrė cukrainėje Cifré kavos, tęsėme kelionę į Buenos Aires.

Ekskursiją užbaigėme Retiro stoty 22:30 val. dainuodami specialiai šiai ekskursijai sustatytą himną.

Iš viso vežėmės 16 foto aparatų ir nufotografavome virš 600 fotografijų, tik gaila, kad per laikraštį negalima jų parodyti gerbiamiems skaitytojams. (Galas).

M. Šarūnas.

KAS TIE MONGOLAI?

4.— Popiežius ir Mongolai
Kuomet krikščionybė, vergų ir vargšų tikyba ir sąjunga, išlindus iš tamsiųjų Katakombų išskėlė savo vėliavą amžinosios Romos kalvose, krikščionių vadai — popiežiai pradėjo galvoti ir sapnuoti ne apie dievo karalystę danguje, bet žemėje, kurios tikslas buvo: „Viena avinyčia ir vienas piemuo“ arba prozaiškai kalbant — vienas valdovas ir viena valstybė.

Bet šalia popiežiaus buvo imperatorius ir vos tik popiežiai intrigų ir diplomatijos keliu sukūrė savotišką bažnytinę valstybę, pradėjo iš karto slaptai, vėliau viešą kovą prieš imperatorių reikalaujanti, kad jis pripažintų popiežių vyriausiu pasaulio bei dangaus valdovu. Ši kova mūsų paprastuose istorijos vadovėliuose pridengta visokiomis pasakomis bei nurodoma kitiškos priežastys ir ne mano tikslas čia tai atitaisyti, bet geresniam supratimui pasakysiu, jog ši kova tarp imperatoriaus bei popiežiaus pasibaigė popiežiaus laimėjimu Kanosso pilyje, kuomet imperatorius Henrikas IV-tas basas bei be kepurės prašė dovanojimo pas popiežių Grigalių VII-tą, 1077 m. sausio mėn.

Tiesa, po to dar tas pats Henrikas vėl sukilo prieš popiežių, bet tai jau bereikšmis priešinimasis.

Bet jei mes gerai įsižiūrėsimė į šios kovos (imperatoriaus bei popiežiaus) pasekmes, tai turėsime pripažinti, jog ši kova nors buvo laimėta popiežių nesuteikė popiežiams to, ko jie norėjo — būtent pasaulio valdymo. Šioje tarpusavėje kovoje abidvi pusės buvo gerokai pavargusios ir popiežiai vieton pasinaudoti savo laimėjimų ir jį pagilinti, metėsi į naują avantiūrą, kuri turėjo pasauliui parodyti, jog popiežius rimtai universalės (pasaulinės) imperijos kūrimo idėjomis (savindamasis Makedonijos imperatoriaus Aleksandro Didžiojo idėją) paskelbė Kry-

siją ir gresė saracėnus stumti arčiau Viduržemio jūros.

Ir apie šiuos naujus saracėnų priešus sužinojo popiežius. Tuo laiku apie mongolus arba totorius, buvo pasklidę nemaža paskalų, tarp kurių nemenką rolę vaidino paskalai, jog mongolai jei ne visi, tai bent jų imperatorius krikščionis ir jo dvare esą krikščionių dvasiškių, nors išties to nebuvo ir šie paskalai atatiko ne mongolams, bet abisiniečiams.

Ir popiežius, remdamasis šiais paskalais, nutarė su mongolais sudaryti sąjungą prieš saracėnus ir ne tik išvaduoti jų pagelba Palestina, bet ir įkurti savo svajotą Universalę monarchiją.

Tuo tikslu popiežius Inocentas IV-tas (1243 — 54) pasiuntė delegaciją pas mongolus asmenyje vienuolio Giova-nni da Pian Del Carpine, kurį lydėjo du slavų kilmės vienuoliai Steponas iš Bohemijos (čekas) ir Benediktas iš Lenkijos. Visi trys, rodos, benediktinai.

Delegacija iškeliavo 1245 m. balandžio 16 d. Keliaudami per Vokietiją, Bohemiją bei Lenkiją, įsigijo labai daug brangių kailių, kuriuos kaip dovaną turėjo įteikti imperatoriui.

Bet ši delegacija turėjo dar ir kitą tikslą, būtent, patraukti pravoslavus prie popiežiaus ir todėl delegacija pirma apsisistojė Maskvoje ir vėliau pasuko į Kijevą iš kur tiesiog į mongolų vadą Batu stovykla. Šis nesileido į jokias derybas ir pasiuntė delegaciją į imperatoriaus sostinę, kur atvyko tu pačiu metu liepos 22 d. kuo met mirus Okkodaj buvo vainikuojamas naujas imperatorius.

Po dideliu vargu pasisekė popiežiaus delegatams iteikti savo raštus bei gauti atsakymą popiežiumi.

Jau pabuve tarp mongolų, popiežiaus delegatų suprato, jog pasaka apie imperatorių krikščionybę nenajitvirtina nes daugumoje mongolai buvo šamanizmo nasekėjai, nors nemaža tarnų buvo budistų bei maorometų, kuriu jie dėl tikvinių įsitikinimų nepersekėjo.

Vyriausiojo Chano (imperatoriaus) atsakymas buvo griež-

tas ir išdidus. Baigdamas savo atsakymą imperatorius sako popiežiui, jog „Garbiname dievą ir jo pagelba užkariausime visą žemę nuo Rytų iki Va karų“.

Popiežiaus delegatams neli-ko kito kelio, kaip keliauti namon ir po didelių vargų 1246 m. birželio 9 d. pasiekė Kijevą ir 1247 m. rudenį Avignon miestą, kur buvo popiežius.

Parvykus delegacija papasakojė ką matė ir nustebino Europą pasakydami, jog ši nauja imperija, pusiau laukinių, tęsiasi nuo Ledinuotojo vandenyno iki Saracėnų žemės ir nuo Kijevo iki Geltonosios upės Kinijoje arba kaip jie savo pasakojime vadina Kathay (nuo ko kilo rusų pavadinimas Kitai). Pirmą kartą Europa išgirdo naujos valstybės vardą — Kiniją. Ir aišku, tuoju pasklido paskalai, jog neužkariautos Kinijos (Pietinės) valdovai yra krikščionys ir kariauja prieš netikinčius.

Po to siuntė ir kiti valdovai delegacijas pas mongolus, tarp jų šv. Liudvikas, Prancūzijos karalius, vienuolio Andres de Lonjumeau ar Lonjumel asmenyje, kuris nieko nepesė grįžo atgal, nes tuo laiku (1249 — 50 m.) mongolai neturėjo imperatoriaus. Tuomet už kelių metų jis pasiuntė prancišką Vilhelmą Rubrukį, kuris nuvyko iki sostinės — Karakorum, kur imperatoriaus stovykloje pragyveno nuo 1253 m. gruodžio mėn. iki 1254 m. liepos vidurio ir kuris parvykęs papasakojo apie Kiniją, dar keistesnių dalykų. Daugiausia į europiečius paveikė, tai pasakymas, jog toje Kinijoje esąs vienas miestas, kurio sienos sidabro, o pilies kuorai bei bokštai — aukso.

Bet visos šios delegacijos savo tikslo nepasiekė ir tik parvykusios papasakojo įvairiausių keistenybių, kuriomis vieni netikėjo, o pas kitus sukėlė apetitą eiti pasiplėsti aukso bei sidabro. Deja, galinga mongolų armija pačioje Europoje ne tik neleido to padaryti, bet dargi gresė galutinai Europos užkariavimu.

Kita kartą: **Mongolų Imperijos Žydėjimas ir Mirtis.**

Mikas Tamašauskas.

KRINTA LAPAI

Tarytum tik vakar dar viskas žydėjo: žali lapai, žiedai — laimė mum žadėjo.

Tikėjom vasarą mum gražią ir ilgą. Bet gaili ašara jau skruostus suvilgė.

Įveikė jau šalnos ir medžius galiūnus: jų lapai blaškos po purvus ir liūnus.

— Rudenio dienom, — girdėjau, kad sakė, — krinta vargdieniai, kaip kad medžių lapai.

Nejaugi ir mane tosios šalnos pakas, ir krisiu į purvą, kaip tas rudens lapas?

Jei eidamas krisiu tuo gyvenimo taku, tai vėtros nuplėstu, žaliuojančiu lapu!

Rožės antrą kartą dar žydtė bandė, bet raudonus žiedus, tuoj šalnos nukando.

Medžių stuobriai liko — jie jau nebžaliuos. Ir piktosios vėtros — tegul verčia juos!

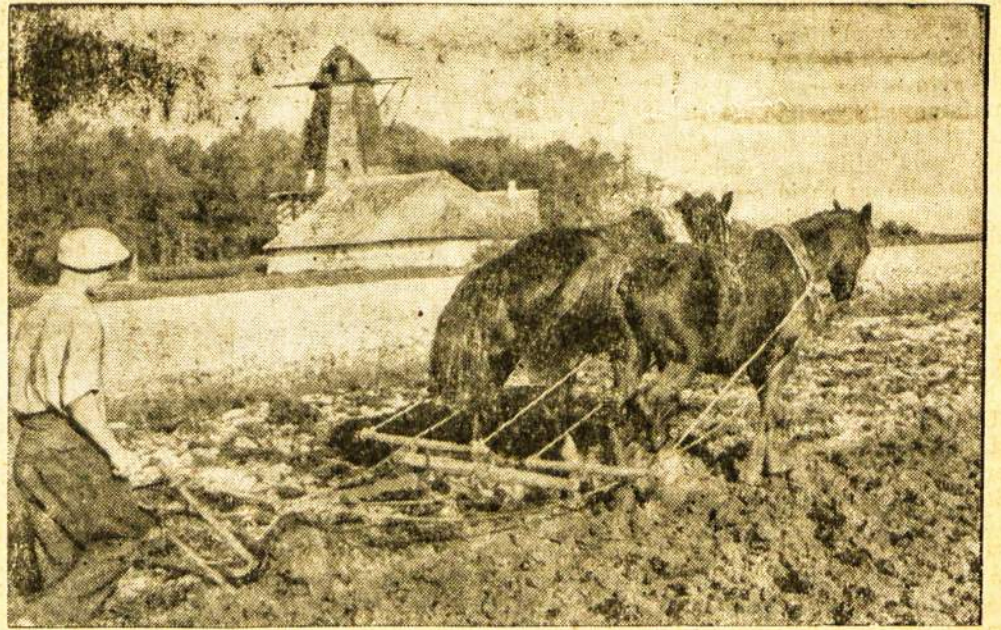
Rauda plėšos šiaurys, po belapę girią, vėtrų džiaugsmas girdis — jau vasara mirus ...

Nuogos šakos švilpia, be lapelių žaliu. Nežuvo dar viltis, — nes liko pumpurų.

AR ŽINAI, KAD ...

— Suomijoje nebuvo ir dar nėra nė vieno milijonieriaus.

— Turkijos Mustafa Paša Ataturkas, miręs Turkijos vadas, turėjo 11 tūkst. marškinių rankogalių sagų, nes jis rinko sagas ...

Viršuj: Latvijos artojas; apačioj — vienas lenkų kariškas aerodromas.

Korespondentai rašo

ŠI SEKMADIENI ĮVYKSTA PROF. VYTAUTO BACEVIČIAUS KONCERTAS TEATRE „SODRE“

Montevideo. — Komp. prof. Vytauto Bacevičiaus piano muzikos koncertas įvyks Urugvajaus Valstybiniame Teatre „SODRE“, 20 - 8 - 39, 15 val. Teatras randasi prie Mercedes, kamps Andes, Montevideo.

Visi lietuviai, kaip vienas žmogus, rengiasi pagerbti savo tautietį, kurį visas kultūringas pasaulis gerbia.

Reporteris.

BALSAS IS MISIONES

Apostoles, Misiones. — Perskaitęs „A. L. Balse“ sąrašą atvykstančių Argentinon Lietuvių šachmatininkų labai nudžiugau, kad Lietuvos moteris atstovauja mano sesutė p. Elena Roclauskienė. Sveikinu ir linkiu apginti Lietuvos garbę. Sykiu pridedu laiška, kurį gerb. Redakcija malonės perduoti mano sesutei, kaip tik atvyks „Piriapolis“ su visais Europos delegatais pasaulinio turnyran.

Stasys Stankevičius.

BUS LINKSMAS VAKARAS

Montevideo. — Urugvajaus Lietuvių Kultūros ir Meno Klūbas su Liaudies Teatru (Centro sekcija) ruošia iškilmingą vakarą, kuris bus rugpjūčio 19 d. š. m. puikiame vengrų salione, calle Cerrito 184. Scenoje bus suvaidinta labai juokinga 3 veiksmų komedija „Gyvieji Nabašninkai“, dalyvaujant šiemis Urugvajaus lietuviams artistams mėgėjams: mūsų kolonijos baleto žvaigždutei Remytei Češkevičiūtei, balerinoms A. Bagurskaitei ir J. Mickinaitei; A. Napeckui, J. Gurčinaitei, A. Valionienei, J. Steponavičiui, S. Zalbai, Kanapeckienei, B. Žukliui ir kitoms.

Grieš padidintas N. Budreikos orkestras. Įėjimas: vyrams 50 ct. moterims 25 ct.

Balso Korespond.

SIS TAS IS MONTEVIDEO

Montevideo. — Urugvajaus Lietuvių Susivienijimas nepateisino savo užsibrėžto tikslo. Politikavimas pasireiškė steigiamajame susirinkime. Susirinko virš 60 žmonių, kurių 41 įsirašė susivienijimam, nesiliekant formalumų nario mokesčio nustatymo klausime, etc. Valdybon įėjo Pr. Vikonis, A. Kaušinis, Kurklietis, ponis Cislinskienė ir kt. Vieton susivienijimo, tai Krigerio su draugais ir tautininkais einama prieš veikiančias organizacijas. Ne tokio susivienijimo laukė Urugvajaus lietuviai. Kitus hitlerinuseji, patys susi-hitlerino.

Staiga susirgo Jonas Urbanas. Patalpintas ligoninėje Maciel.

Barbora Miklovaite — Dankšytė patalpinta ligoninėje Pezera Rosell, salė 3, lova 18. Aplankykite ligonius!

Juozas.

Kas skaito ir rašo, tas „Argentinon Lietuvių Balsas“ išsirašo.

LEON FREYER

PRISIEKĖS VERTEJAS — TRADUCTOR PUBLICO NACIONAL Lambare 1034 (alt Corrientes 4600); U. T. 54—5415. Bs. As Buenos Aires universiteto patvirtintas prisiekusis lietuvių vertėjas, verčia ir tvirtina visokius dokumentus Argentinos ir Lietuvos teismų reikalams, Argentinos pilietybės išgavimo reikalui ir t. t. Duoda teisinius patarimus, sutvarko ir tvirtina Lietuvos ir vietinius dokumentus, sulyg minimalio vyriausybės nustatyto tarifo.

NEPAPRASTAS „ARMOURO“ AUGIMAS

Berisso, F. C. S. — Kaipo „Armouro“ klientas, 27 - 7 - 39 buvau pakviestas iš Banfield aplankyti tą įstaigą, kuri prieš 70 metų A. D. Armouro pradėta Chicago, Ill., USA., išsiplėtę po visą Amerikos žemyną.

Berisse „Armouro“ skyriuje dirba apie 4.000 darbininkų, kurių skaičiuje yra daug mūsų brolių lietuvių. Čia į dieną išmuša ir sufabrikuoja apie 2.000 jaučių, tiek pat kiaulių ir 7.000 avių.

Įrengimas moderniškiausias. Darbininko jėga išnaudojama iki aukščiausio laipsnio. Visi produktai sunaudojami iki lašui.

St. Gimbutas.

NAUJOS DRAUGIJOS VAKARAS

Montevideo. — Urugvajaus Lietuvių Kultūros ir Meno Klūbas su Liaudies Teatru rengia vakarą 19 - 8 - 39, c. Cerrito 184. Pradžią 21 val. Scenoje „Gyvieji Nabašninkai“, dekamacijos, baleto. Šokiams griežia N. Budreikos orkestras.

U. L. K. M. Klūbo Valdyba.

KULTURIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Montevideo. — Visi Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos nariai ir prijaunantieji prašomi ateiti susirinkimam drg. Juliaus Jazausko butan. Berna 2333, 20 - 8 - 39, 10 val. ryto.

A. Paupietis.

KAM KLADINTI VISUOMENĘ

Comodoro Rivadavia. — Gerbiamas „A. L. Balso“ Redaktorius, prašau užleisti vietos mūsų mylimame A. L. Balse sekanciam paaiškinimui.

Argentinos L. Balse Nr 456 iš 3-čio rugpjūčio š. m. Susivienijimo L. Argentinos jubilėjaus Rengimo Komisija skelbia, jog S. L. A. 6-to skyriaus steigėju yra Pranaš Zilinskas. Tai YRA MELAS, Gaila, kad tą melą prašmugeliavo ir Balsan.

Buvo taip: Minėtas asmuo dar pabaigoje 1937 m. ir 1938 m. giriasi A. L. B. jog steigia skyrių C. Rivadavia. Bet tas liko tik pasigyrimu, nes p. Zilinskas nesugebėjo padaryti pradžią. Todėl jis man, Antanui Brazauskui, perdavė gautus iš C. Valdybos įstatymus. Aš išgavau leidimą iš vietinės policijos skyriaus įsteigimui. Paskelbiau 14 ir 15 sausio m. š. m. vietiniame laikrašty „El Chubut“, kviesdamas visus lietuvius į susirinkimą, įsteigimui S. L. Argentinos skyriaus ir 15 d. sausio popiet susirinko mano salione, Ameghino 602. Susirinkimui vesti dauguma balsų buvo išrinkti J. Malinauskas pirmininkas ir J. Švenčionis sekretorium. Slaptu balsavimu į skyriaus valdybą buvo išrinkti: Pajeda — pirmininku, Pičelis — vicepirmininku, Leonas Marcinkevičius — sekretorium ir J. Malinauskas — išdininku. Susirinkimo protokolas iš 15 sausio buvo pasiū-

tas į Centrą ir vieną nuorašą išverstą į vietinę kalbą sulig reikalavimo, vietinės policijos viršininkui.

Kuomet minėta valdyba gavo atsakymą iš Centro, sušaukė antrą susirinkimą 26 kovo š. m. ukrainiečių samdomam bute Antrame susirinkime buvo iškeltas klausimas, kad visi nariai bei valdyba laikytųsi draugijos įstatymų. Bet tas vel tui. Valdyba apie tai nenorėjo klausyti. Nariai tapo paskirstyti į „jūs“ ir „mes“. Todėl L. Marcinkevičius atsisakė iš sekretoriaus ir Pičelis iš vicepirmininko. Tai tuomet tik be tvarkos tapo paskirtas į sekretorius Pranas Zilinskas ir į vice pirmininką Šarmukšnis, su kurių „draugu“ rankų pakėlimu, nesiskaitant su kitais. Nes slapta balsuoti nebuvo daleista. Tokiu pasielgimu rimtesnieji pasipiktino pasitraukdami iš draugijos kaip tai: A. Kažukauskas, Skardžius, J. Švenčionis, V. Švenčionienė, M. Paršonytė ir aš su žmona.

Tai gi ponaičiai ir „draugai“, kaip matote, kad p. Zilinskas nėra joks 6-to skyriaus steigėjas, tik tapo paskirtas 2-me susirinkime sekretorium. Ir labai įdomu jog S. L. A. Komisija melais maitina savo narius bei visuomenę. Nes Centre yra pirmo susirinkimo protokolas iš 15 sausio š. m. Bet ne 26 kovo, kaip skelbiat, tapo įsteigtas skyrius. Kam tos melagystės? Jei Centras nesilaiko jokios teisybės, tai tegul visuomenė sprendžia koks jis yra.

O kaslink pavyzdingo pasidarbavimo sekretoriaus P. Zilinsko, kokį pavyzdį duoda 6-tas skyrius čia gyvenantiems lietuviams bei svetimšaliams ir vietiniams ir kokio gerumo pasiekta, tai užtenka pasiskaičiuoti A. L. Balse Nr. 454 š. m. korespondencijos skyriuje. Tai ten, kaip veidrody atspindi 6-to skyriaus ir jo sekretoriaus nuopelnai!

(—) Antanas Brazauskas

ASMENŲ IESKOJIMAI

Lietuvos Pasiuntinybė Pietų Amerikai šiuo kvičia atsilankyti į savo patalpas arba nurodyti savo adresus, žemiau išvardintus piliečius:

1. Smalskiene Oną,
2. Miliukštį Karolį,
3. Lasauską Stasį,
4. Povilaitienę Mariją,
5. Mitkų Kazį,
6. Smalskį Antaną,
7. Jasilionį Povilą,
8. Kumpicką Joną,
9. Aukštakalnį Praną,
10. Micekių Kazį,
11. Santarienę Stanislavą,
12. Juškį Joną,
13. Simanavičių Juozą,
14. Jurkevičių Aleksandrą,
15. Azaravičius Julijū ir Marijoną,

16. Mašalą Juozą,
17. Venclauską Adomą,
18. Bikelius Igną ir Juozą,
19. Skirmantą Joną,
20. Grybą Joną,
21. Andruškevičių Joną,
22. Butvilą Antaną,
23. Bisigirskį Joną,
24. Veličką Stasį,
25. Cimbolą Kazį,
26. Valentą Povilą,
27. Multiūną Praną ir
28. Žilgalvį Karolį.

Pasiuntinybė

Buenos Aires, 1939. VII. 13 d.

Ir iš tolimiausių Argentinos dalių laukiame korespondencijų iš lietuvių darbininkų gyvenimo.

APYSKAITA

surengto vakaro birželio 3 d., 1939, salione „Vorwaerts“, Dariaus ir Girėno ir Dr. J. Basanavičiaus mokyklų naudai.

Pajamos:
Už bilietus \$174,00
Loterija „ 66,30
Gėlės „ 16,15
Rūbinė „ 22,20
Už garbės kviet. „ 35,50

Viso pajamų \$ 314,15

Išlaidos:
Salionas \$ 70,00
Orkestras „ 40,00
Muzikos autoriams „ 15,00
Artistams kelionės išlaidos už važinėjimą į repeticijas „ 26,30
Loterijos daiktų „ 10,80
Gėlės „ 4,00
Buto nuoma repeticijoms del paruošimo dviejų veikalų „ 10,00
Programos ir pakvietimai „ 22,00
Scenoj dekoracijų pakeitimo darbinink. „ 6,00

Viso išlaidų \$ 204,70

Grynas pelnas \$ 109,45.
Dar kol kas neužėmus pareigų Lietuvių Centro išrinktam globos komitetui, pinigai perduoti Vaikų tėvų komitetams.

AUKAVUSIEJI PINIGAIS už garbės pakvietimus del surengto vakaro mokyklų naudai: B. Survila \$ 5,00; Gasevičių šeima \$ 3,00; Kungių šeima \$ 3,00; P. Čerkauskas \$ 3,00; J. Každaila \$ 3,00; K. Tuska \$ 2,50; A. Grišonas \$ 2,00; St. Vilkišius, A. Kairys, K. Bielskis, J. Gučas ir K. Ruminas po \$ 1,00; A. Matulaitytė surinko \$ 9,00. Viso \$ 35 ir 50 centavų. Visiems aukavusiems teatro „Viltis“ vardu tariu nuoširdų dėkui.

AUKAVUSIEJI DAIKTAIS loterijai del mokyklų vakaro birželio 3 d., 1939: p. Satkauskai savo paties išdirbinių šepelių dėžę. P. U. duonos kepyklos savininkas F. Vaitkevičius — tortą. J. Každaila — butelį vermuto, St. Paulauskas — butelį vyno, K. Arlauskas — žaislų, A. Arlauskaitė — pagalvėlį, S. ir J. Bukauskai — futbolo sviedinį, P. Každailienė — rankdarbių, P. Galbuogiai — kvėpalus ir matę su žerba, L. Matulaitis — savo paties padarytą paveikslą — vaizdelį, L. Jurgelevičiūtė — kaklaryšį, P. Čerkauskienė — moterišką karterą, St. Meizis — stovylėlę, K. ir B. Berteškaitės — pelenines ir rašalines, K. Tuska — žaislų. Visiems aukavusiems „Vilties“ teatras tariu nuoširdų dėkui.

St. Džiugis.

„Vilties“ teatro adminstrat.

Parašykite „A. L. Balsui“ kas pas jus girdėti.

SPAUDOS DARBAI

Knygos ir brošiūros
Draugijų įstatai
Vizitinės kortelės
Iškabos ir plakatai
Parengimų skelbimai
Biznio reklamoms
Blankai, formuliarai
Vokai, sąskaitos ir t. t.
Lietuvių, ispanų, slavų ir kitomis kalbomis gražiausia, greičiausia ir pigiausia daromi

„C. N. K. P.“
Spaustuvė

CHARCAS 433, BS. AIRES

U. T. 31 — Retiro — 7950

Klijentų patogumui dėlei galima įteikti ir „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALS“ REDAKCIJOJ.

INDEPENDENCIA 2706. Bs. As.

J. AUKŠTIKALNIS & B. EIDUKONIS

Baldų fabrikas „Lituania“

c. ENSENADA 141 — SARANDI — U. T. 22 - 5461

Baldų parduotuvė:

Av. MITRE 2843 — AVELLANEDA — U. T. 22 - 5699

Kuomet Jums ir Jūsų pažįstamiems bus reikalinga nusipirkti baldai valgomam, miegamam, salionui ar kitam kambariui, tai pirmiau negu nusipirksite kitur, būtinai pasiteiraukite pas Aukštikalnį ir Eidukonį. Moderniškiausi ir stipriausi baldai parduodami pigiausiomis kainomis, lengviausiomis sąlygomis ir savais kamionais dastatoma į visas Buenos Aires miesto dalis ir priemiesčius Taipgi parduodame radio visokių rūšių.

PAULINAS JANUŠKEVIČIUS

SIUVAM VYRIŠKUS IR MOTERIŠKUS KOSTIUMUS IR

PALTUS IS ANGLISKOS MEDZIAGOS SULYG NAU-

JAUSIŲ PARYZIAUS MADŲ PIGIAI IR ELEGANTIŠKAI

ESTOMBA 53, SARANDI, F. C. S.

(Aukštuma: Avenida Mitre 2450)

LIETUVIŠKA DAŽYKLA IR SIUVYKLA

GENERAL BELGRANO

Siuvam vyriškus rūbus; taisom, valom ir dažom vyriškus ir moteriškus. Taip pat taisom, valom ir dažom skrybėles.

DARBAS GARANTUOTAS. KAINOS ZEMOS

PETRAS TALALIS

Calle BELGRANO 357 U. T. 33—4814

JONAS SUDNIUS

Savo dirbtuvėj išmokina važinėti autu, paruošia me-

kanikus, padeda išimti šoferių karnetus

CALLE RIO NEGRO 3960 BUENOS AIRES

U. T. 61 — Corrales — 1524

Jei nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis pas

Dr. A. Godel

KUR BOSI ASMENIAI JO PATIES PRIIMTAS.

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLENORRAGIJA - TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiškių metodais

SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarė menstruacjos. SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ KEPENŲ SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542. Buenos Aires

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA

APTARNAUJAMA GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

Venerinės ligos: Blenoragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai prostatitis, gydoma moksliniai elektrolisis, uerotroskopija. Sifilis (606 - 914) impotencija. Gydoma pigiai.

Oda: Egzema, ulceris. Kvėpavimas: Džiova asma, kroniškas bronchitis. Širdies ligos. Viduriai, virškinimas: Gydomi prof. Paul iš Vienos.

Ginekologija: Neštumo diagnozas nuo pirmos savaitės, gimdymai, matriz. Hemoroides: Išgydoma be operacijos nepertraukiant darbo. Gerklė, nosis, ausys: Tonsilų polipų operavimas, etc. Laboratorija analizavimui kraujo, šlapumo. Supranta lietuviškai.

X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIJA

INFRARAUDONI. PATARIMAI \$ 3.—

Priima: nuo 10-12 ir 15-21. Šventėmis: nuo 10 iki 12.

ALMIRANTE BROWN 1015

LAIVAKORTĖS

AR NORITE

KELIAUTI

EUROPON?

PARDUODA

„MEDDA L t d a.“

Sociedad Maritima y Comercial

502 Lavalle 502—Buenos Aires

Sucursal: SAN MARTIN 699, ROSARIO

PARDUODA LAIVAKORTESPIGIAUSIOMIS KAINOMIS

LAIVAKORTĖS

AR NORITE

ATSIKVIEST

GIMINES?

PARDUODA LAIVAKORTESPIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Gdynia - America

LINEAS DE NAVEGACION S. A.

Naujas motorinis laivas

„Chrobry“

pats moderniškiausias laivas iš visų, kurie atsilanko į Rio de la Plata, išplauks pirmoje savo kelionėje iš Buenos Aires

Rugpjūčio 25 d., 1939 m.

į Montevideo, Santos, Rio de Janeiro, Victoria, Dacar, Boulogne Sur Mer, Kiel ir Gdynia.

Greitumas Konfortas Patogumas.

Ekonomiška kelionė į visas Europos valstybes.

Turistinė klasė

„Sobieski“

Išplaukia Rugsėjo 22 d.

Teirautis:

Pas Generalinį Atstovą Corrientes 300, Bs. Aires U. T. 32 - Darsena - 0500

Vincas Rusasko

Lietuvių rūbų siuvėjas POZOS 1677 — AVELLANEDA Visi Alsinos, Pineiros ir Avellanedos lietuviai siūdos rūbus pas diplomuotą lietuvį siuvėją V. Rusaską, kadangi iš geriausių angliškių medžiagų pasiūva elegantiškai ir pigiai. Prašome persitikrinti!

B. IVANAUSKAS

Angliškos medžiagos, paryžiškos mados, lietuviškas darbas — kiekvienam vyrui

užtikrina turėti gražius, madnus, praktiškus ir ekonomiškus rūbus.

Užkeikt pasiteirauti:

AVENIDA ALCORTA 3731 (Savi namai) N. P., Bs. Aires NAUJAUSIOS MADOS

PEINADOS „CASA MARY“

M. Padimanskiė savininė. Daro visokias perma-

mentes. Moderniškos mašinos Darbas specialus. Ponios ir panelės prašomos persitikrinti, o būsit patenkintos. Catamarca 1032, Bs. Aires

ALEKSANDRAS VAICEKENAS

Sūdėdė parketo grindis iš savo medžiagos pigiau, negu paprastas medies. Darbas garantuojamas. Galima pašaukt telefonu: U. T. 45 - 1018. Savi namai: Tabaré 6982, Villa Lugano.

Skaitykite knygas iš „Argentinės Lietuvių Balso“ knygyno.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ

c. Cerrito 1493

Priima nuo 10 — 12 ir nuo 14 — 16 val. šeštad. iki 12 v. U. T. 44 — 5243 Pasiuntinybė uždaryta Lietuvos įstatym. numatytomis nedarbo dienomis bei Argentinos Respublikos svarbiausiomis šventėmis.

LIETUVOS KONSULATAS URUGVAJUJE

Soriano 1386, Montevideo, R. O. U.

ANILINA „COLIBRI“

nudažymui visokių medžiagų. Telpalas avalinė „COLIBRI“

ZEMES SKLYPAI PARSIDUODA labai geromis sąlygomis įvairiose Buenos Aires miesto dalyse ir priemiesečiuose. Kas nori pirkti, kreipkitės pas: Sr. A. Židelis, Las Heras 737, Hurlingam.

TABAKAS

iš U. S. A., Turkijos ir Europos. Gilzės, popieris, laiškams blokai, rašymui medžiaga. Taip pat galima nusipirkti sėjininką ir lietuviškų knygų bei laikraščių. Asmeniškai kreiptis šiuo adresu: Ladislao Laškiewicz, Av. L. N. Alem 1140 — Buenos Aires

PARSIDUODA MŪRO NAMAS

vienas kambarys ir virtuvė. Yra elektra, vanduo ir visi patogumai. Tai yra gera proga norintiems lengvomis sąlygomis įsigyti šią nuosavybę. Klausiti pas savininką vietoje. Calle Carabelas 232, Avellaneda. (La Mosca)

ANTANAS PETRILA

Diplomuotas siuvėjas. NAPOLES 4357, Berisso. Tobulumas - Elegantiškumas - Kainos papigintos. Kam pasiūva kostiumą A. Petrilo siuvykla, tas rekomenduoja savo draugus ir drauges. Persitikrinkite ir jūs!

ROSA PRANAUSKIENĖ

Diplomuota modistė Sulyg naujausių madų nebrangiai siūva moteriškus paltus, kostiumus ir sukneles. Reikale atsilankykite ir nurodykite modistės Pranauskienės adresą visoms, kurios nori gražiai pasirūdyti: Calle Rocha 1061, Dep. 8. Bs. Aires (441-8)

LIETUV. RESTORANAS

Pigūs, švanes ir švieži valgiai. Stropus ir mandagus patarnavimas. Čia taip pat randasi kambaryai ir lovos, kur kiekvienam kartu galima apstototi ir pernaktoti. Jei norite pigiai ir skaniai pavalgyti, lankykites tik KAZIO ČESNAUSKO RESTORANE „EUROPA“ c. Giribone 768, Pineyro.

SIUVIMO AKADEMIJA

A. Zacharuskaitė, sav. calle Cachi 896. N. Pompeya. Siuvimo ir kirpimo mokytoja. 14 metų dirbusi Prancūzijoje, priima mokines patogiomis sąlygomis. Nebrangiai pasiūva kostiumus, paltus ir sukneles.

AKUSRĖ EUROPIETĖ

Filomena Beneš Bilek Diplomuota Prahos ir Buenos Aires universitetuose. Specialė pagalba gimdantioms. Neštumas, skuboti atsitikimai. Šlapimo analizė, blenoragija, nereguliarės menstruacijos. Moterims lietuviškas numažintos kainos. Pasitarimų valandos nuo 7 iki 21 ir sekmadieniais. Trys kvadros nuo Constituc. Lima 1217, U. T. 23-3389

SIUVĖJAS ARLAUSKAS

Kviečia Barrakų lietuvius aplankyti jo siuvyklą, kur yra įvairus medžiagų pasirinkimas ir rūbai pasiūvami su garantija: c. Alvarado 1911, Bs. As.

Didžiausias Lietuviškas Viešbutis

STASIO FVILONIO U. T. 23-B. Orden - 3675 Bern. de Irigoyen 1692.

E. SADAUNINKAS

savo kamionu dastato į namus lietuvišką duoną, silkes, rusišką degtinę ir maisto produktus: Sarratea 2125 - V. Alsina U. T. 20-V. Alsina 8139. (353 - 96)

IGNO ŠIMKAUS

Baldų Dirbtuvė Seguirola 2519. U. T. 50 - 4986. Gerai padirbtus baldus pirk visuomet patyčioje dirbtuvėje, kurių gamybą kontroliuoja pats savininkas. Čia pirkite pigiai, nes nemokama jokiems tarpininkams, nei „lujo“. Prašau atsilankyti. (413 - 435).

KURI VIETA JUMS ARTIMIAUSIA

BUENOS AIRES:

Administracijoje, Independencia 2706 (nuo 8 iki 22 val).

Cikitas Jonas, San Nicolas 1767

Pogoreckis Jonas, B-me Mitre 234.

Kuraitis Vincas, Miriñay 1972

Každaila Juozas, Servet 1282.

Katilius Viktoras, Bauness 181

Kairys Antanas, Bariloche 5662

Kudirka Juozas, Thames 1046, d. 5.

Petronis Jonas, Tandil 6927.

Paždagis Benediktas, San José 748.

Vaitiekūnas Kazys, Castilla 511.

Lemberis Juozas, Monteagudo 390.

Sviderskas Vaclovas, Lynch 3468.

Mičiudis Aleksas, Saladillo 5585.

PROVINCIOJE:

Šimkūnas Henrikas, J. Chaves 3135, Valentin Alsina.

Jokubauskas Andrius, M. Ocampo 2532, Valentin Alsina.

Velička Kazys, Portela 893, Valentin Alsina.

Barauskas Jonas, Paraguay 2599, Avellaneda.

Vaičiūnas Justinas, Flor. Varela 3076, Avellaneda.

Galvelis Viktoras, Juramento 2540, Lanus Oeste.

Nakaitė Maria, Felix Muñoz 2375, Saenz Peña, F. C. P.

Vuogela Povilas, Italia 1627, S. Carlos, Berisso.

Meilutis Petras, Roma 1066, Cordob

Pakulnis Antanas, c. 1. Nr. 1732, San Carlos, Berisso.

Žalnerauskas Viktoras, Napoles 4024, Berisso

Rakutis Kazimieras, Pas. Quintana 1646, Rosario de Santa Fė

Rudzevičius Jonas, Necochea 451, sud, Santa Fė.

Švenčionienė Veronika YPF. klm. 3, Comodoro Rivadavi

Savarauskas Steponas, Pas. Quintana 1646, Rosario de Santa Fė

Švarlys Antanas, Venecia 352, Salad

Vyšniauskas Vytautas, Viamonte 1632, dep

Zabulionis Pranas, YPF. de klm. 3.

SKELBKITĖS „ARG. LIETUV. BALSE“

VEDYBOS

IR JŲ HIGIJENA

knyga, kurią turi paskaityti kiekvienas žmogus. Paruošė gydytoja M. M. Volka, lietuvių kalbą išvertė D. Braziulis.

Yra šie skyriai: Įžanga, Ar reikalingos vedybos, Vienpatystės pavyzdžiai, Kaip dabartinė kultūra veikia žmogų, Vaikų auklėjimas, Jaunikių auklėjimas, Prostitucija, Žmonos išsirikimas, Susižiedavimas, Vedybinio gyvenimo higiena, Dirbtinis nevaisingumas, Bevaikės vedybos, Persiskyrimas, Praeinamas amžius, Išvados, Pabaiga ir Vertėjo žodis.

Gaunama „A. L. Balse“, arba prisintus vieną pežą išsiunčiama paštu. Laiškus su pinigais adresuokite: A. L. Balsas, Casilla de Correo 303, Buenos Aires.

PEINADOS „ENRIQUE“

Šioje lietuvių savininko lietuvių kirpykloje savo plaukus garbanuoja ir puošia visos lietuviškos, kadangi darbas atliekamas moderniausiomis mašinomis prityrusių specialistų gražiai, naujoviškai ir ekonomiškai. Kuri lietuvių dar nėra Peinados „Enrique“ klientė būtinai pabandykite, o esame užtikrinti, kad ir savo draugams šį adresą nurodysite:

DOMINGUEZ 524 PINEYRO

Locion LITUANICA

PERFUMERIA

„NARDO“

LOCIONES COLONIAS EXTRACTOS

ŠIŲ KVEPALŲ GALIMA GAUTI „ARG. LIET. BALSE“

VIENTĖLIS JURIDINIS BIURAS

Adv. Dr. J. Prieto, Notaras M. Vainberg, administr. J. Podres vadovaujamas diplomuotų teisininkų atlieka: Visus teismų reikalus Argentinos, Lietuvos, Lenkijos ir kitų šalių teismuose. Sutvarko prekybinius, civilinius ir kitus reikalus. Padeda susižiedus darbe.

Rašome prašymus, darome visokius dokumentus, vertimus, kontraktus ispanų ir kitose kalbose. Išieškome palikimus, darome testamentus. Turime korespondentus ir įgaliotinius Vilniaus krašte ir kitose Europos dalyse. Juridiniai patarimai atsilankius asmeniškai teikiame visiškai veltui, patarimai laiškais suteikiame po to, kuomet klausėjas įteikia 5 pezus korespondentui. L A V A L L E 1605, entre piso, — Buenos Aires Adresuokite: ESTUDIO JURIDICO „ESLAVO“ Darbo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val.

SKUBUMAS GRAITUMAS UŽTIKRINIMAS SAUGUMAS

MODERNIŠKA VISŲ LIGŲ KLINIKA

BENDROJI KLINIKA: Vidurinės ligos. Širdis. Plaučiai. Kepenos. Pilvas. Nervai. Galvos skundžimai. Reumatizmas. Gemorojos. PLAUCIŲ LIGOS: Kosulys aštrus ir kroniškas bronchitas. Astma. Plevritas ir kitoki sušūgimai plaučiais pas mus galutinai išgydomi. Bendras nusilpimas — stoka apetito, menkėjimas (svorio netekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydos.

VENRINĖS LIGOS: TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujaisiais metodais. SIFILIS: 606—914. Odo ir kraujo ligos

MOTERIMS ATSKIROS PATALPOS Patarimai \$ 3. Mėnesinis abonasas nuo \$ 10 į mėnesį. Priėmimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 v. Sekmad. nuo 9 iki 12 val. Kalbama: rusiškai ir vokiškai. Medicinos paslaptys griežtai išlaikomos.

Suipacha 28 Buenos Aires

PIRMA LIETUVIŲ DANTŲ KLINIKA

VEDAMA DANTŲ GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

Darbas garantuotas PATARIMAI Veltui MOKĖJIMAS RATOMIS

Medžiaga pirmos rūšies. Ištraukimai \$ 2, Pataisymai \$ 5.—

Pilni tiltai \$ 50.— Dantų valymas \$ 5.—

Priėmimo valandos: nuo 16 iki 20 val.

ALMIRANTE BROWN 1015

SIUVĖJAS

EMILIO SINKAS

c. C. Calvo 2880

Dep. G. Bs. Aires.

Siūva paltus ir kostiumus vyrams ir moterims pigiai ir su lyg pasukutinių madų.

Persitikrinkit!

DIDELĖ LIETUVIŲ POLIKLINIKA „ONCE“

5 gydytojai specializacija: amebnizka, ortopedizka, arbinizka, ginekologizka, oftalmologizka, otolaringologizka, radiologizka, dermatologizka, urologizka, psichologizka, laboratorizka, fizioterapija, diatermija, X spinduliai, gydytojiška elektrizacija, kraujo ir ilapumo ityrimas

Dėka mūsų išbandytai praktikai ligoninėse ir atakominguo garantuojame visišką išgydymą:

UZDEGIMAI visuose apsiereiskimuose — staigūs ir kroniški. Išvalymas šlapinimosi kanalu del patikrinimo visiško išgydymo. LYTNIS SILPNUMAS, sulyg naujausios gydymo sistemos. SIFILIS — visiškias išgydymas. ODOS LIGOS: Egzema. Kraujas. Viduriai. Užsinuodijimai. Rūgštumas. Kepeny. Plaučiai. Kataras. Širdis ir širdies ligos. REUMATIZMAS labiausiai kankinantia. MOTERY LIGOS: Kroniški tekėjimai. Neštumas. Sunkumai. GERKLĖ. Nosis. Ausys. Gerklės uždegimai. Tonsilių operacija be skausmo. HEMOROJUS. Aptinimai — pašalinami be skausmo, be operacijos ir nesutrukdant darbo dieny

Diatermija — X Spinduliai — Gydytojiška elektrizacija — Kraujo ir ilapumo ityrimas

EKONOMIŠKI ABONEMENTAI — MOKESTIS RATOMIS

PATARIMAS \$ 2.—, kolonijos nariams

Priėmimas: nuo 9 - 21 kasdien; šventadieniais ir sekmadieniais nuo 9 - 12

Rivadavia 2719 Buenos Aires

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS APTARNAUJAMAS GYDYTOJAI SPECIALISTAI

- 1) Moderniški Dispensarai Antiveneriški — Blenoragija
- 2) Greitas ir visiškias išgydymas naujuoju budu.
- 3) Kraujo analizai, lytinių ligų gydymas.
- 4) Odo ligos: Egzema, plėtimai, plaukai.
- 5) Hemoroidas: Pašalinami be skausmo, be operacijon.
- 6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
- 7) Gerklė, nosis, ausys: Uždegimai, tonsilai.
- 8) Širdies plakimas. Elektriškas gydymas.
- 9) Plaučių ligos, kosulys. Diatermija.
- 10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas.
- 11) Reumatizmas: Kaulų ligos, kataras.
- 12) Motery ligos: (Atskirai). Mėnesinė.
- 13) Venerinių ligų skubus, beskausmis gydymas.

MŪSŲ ŽINOMOJI KLINIKA, GYVUODAMA 15 METŲ GARANTUOJA GREITĄ IR VISIŠKĄ IŠGYDYMĄ.

PATARIMAI IR ANALIZAI Veltui nuo 9 — 21. Sekmadieniais nuo 9 — 12 val.

PILNAS IŠGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITELI

Ekonomiški abonementai ratomis. Supranta lietuviškai.

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Franqueo Pagado
Concesión 1605

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

PRIMER SEMANARIO LITUANO EN SUD AMERICA

REDACCION y ADMINISTRACION
Independencia 2706, Bs. As.
U. T. 45 - Loria - 1018
DIRECCION POSTAL:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
Horario: de 10 a 18 d. habiles.

KRONIKA

LANKESI REDAKCIJOJE PROF. VYTAUTAS BACEVICIUS

Koncerto išvakarėse, 12 - 8 - 39, prof. Vytautas Bacevičius lankėsi „Argentinos Lietuvių Balsas“ redakcijoje. Ta proga įvyko platesnis mūsų kolonijos menininkų susirinkimas „A. L. Balsas“ namuose.

Stud. Pr. Krapavickui Jr. akomponuojant, solo padainavo Iešmanta ir Orlovas, dueta padainavo A. Šimaitis su J. Želioniu ir kt. Dalyvavo Dovydas iš Zarate, Klimašauskas iš Ernestina, etc. Gerb. svečias iš visais susipažino, pasikalbėjo ir nusifotografavo.

Po koncerto, 13 - 8 - 39, prof. Bacevičius, P. ir O. Ožinskių pakviestas, pietavo „A. L. Balsas“, dalyvaujant vilniečio lietuviu A. Kairio šeimai ir kitiems balsiečiams.

Ši sekmadienį po piet. 20 - 8 - 39, prof. Vytautas Bacevičius koncertuos Urugvajaus valstybiniame teatre „S. O. D. R. E.“. Montevideo. 30 - 8 - 39 prasidės jo koncertai Sao Paulo ir Rio de Janeiro, o paskui vyks ta New Yorkan, Bostonan, Čikagon ir į kitus USA miestus.

Valstybinė Argentinos Moterų Taryba prof. Bacevičių užkvietė 22 - 8 - 39 koncertuoti jų bibliotekos salėje, (kurioje dabavo ponias Zauženė ir kiti Lietuvos operos artistai). Tai diena atvyks iš Montevideo į Bs. Aires, o paskui į Sao Paulo.

Mums labai malonu, kad pirmutinis prof. Bacevičiaus koncertas Amerikos žemyne, pereitą sekmadienį įvykęs milžiniškame teatre „Cervantes“, praėjo tokiu milžinišku pasisekimu, lietuvių garbei.

14 - 8 - 39 prof. Bacevičius vizitavo teatro Colón direktorių p. Castro, kuris yra pareiškęs pageidavimą Colone lapkričio mėn. statyti tulus komp. Bacevičiaus kūrinius. Vakare aplankė Valstybinės Konservatorijos direktorių.

15 - 8 - 39 Lietuvos ministras ir ponias Birutė Aukštuolienė savo rezidencijoje suruošė priešpiečius prof. V. Bacevičiaus garbei. Dalyvavo Colón teatro direktorius Castro su ponias ir dar keli Argentinos muzikos meno autoritetai ir kritikai.

REPETICIJOS

„A. L. Balsas“ choro įvyks ši sekmadienį, 20 - 8 - 39, 15 val. Redakcijos patalpose. Visų dainininkų dalyvavimas būtinas. Po repeticijų — žaidimai.

— Fotografijos, imtos 12 - 8 - 39 drauge su prof. Bacevičium išėjo labai gerai. Galima gauti A. L. Balsas ši sekmadienį, 20 - 8 - 39, 15 val.

PADARYKIME MALONŲ SIURPRIZĄ SAVO MOTI- NOMS IR SESUTEMS

Centralinis paštas Buenos Aires mieste įsteigė „Fonopost“ skyrių Per jį galima saviems pasiųsti ten pat pagaminamą savo kalbos ar dainos plokštelę. Galima įkalbėti apie 200 žodžių per pusantros minutes ir sumokėjus \$ 1,50, pati pašto valdyba įpakuoja ir pasiunčia „kalbėtojų“ arba kolektyvę (gali įkalbėti kad ir trys draugai) plokštelę nurodytu adresu Lietuvoje. Lietuvoje ją uždeda ant prašėčiausio gramofono ir išgirsta Argentinoje gyvenančio išeivio meilės žodžius, dainą ar ką kita, žodžiu, kas ką įkalba. Siunčiant garsių žodžių laišką (diską) Argentinoje kainuoja tik \$ 1.

SEKANTIS „A. L. BALSAS“ NUMERIS IŠEIS 31 - 8 - 39

Kadangi ši mėnesį yra penki ketvirtadieniai, tad prisilaukiant tradicijų ir leidžiant po 4 numerius kas mėnesis, sekantis „A. L. Balsas“ numeris išeis ne 24 - 8 - 39, bet 31 - 8 - 39.

— Šachmatininkų pagerbimui „A. L. Balsas“ ruošia popietį su programa „José Verdi“ teatre Rugpiūčio - Septiembre 3, 1939.

TRAGINGAI ŽUVO PRANAS DABRIČKA

Suklupęs po gyvenimo ratais žagarietis Pranas Dabrička, 34 m. amžiaus, 11 - 8 - 39 atrastas pasikorūsis savo kambaryje, c. Echeverria 1020, Bs. As. Prieš keletą metų jo žmona iš Argentinos grįžo Lietuvoje, o jis dirbo kaip maliorius p. Zienkaus firmoje.

— A. Šiaučius, uteniškis, 79 m. amžiaus, atvykęs Argentinon 1910 m. ir ilgai priklausęs Susivienijimui Lietuvių Argentinoje, 6 - 8 - 39 Campomar kompanijos pastangomis patalpintas prieglaudon: M. O. Barrio 1199, San Isidro. Minėtoji kompanijoje jis išdirbo apie 20 metų ir ten paliko visas savo jėgas. Prieglaudos lovon nuneštas ant rankų.

— „A. L. Balsas“ knygynas nuolat turtėja naujomis knygomis, kurias įsigyjame iš USA ir iš Lietuvos. Visos knygos įrašomos ir kataloguojamos. Draugai argentiniečiai taipgi perduoda „A. L. Balsas“ knygynui savo atliekamas knygas, kurias paskui skaito šimtai žmonių. Dėkojame Julijui Ališkevičiui, padovanojusiam puikų veikalą — Moteris ir Socializmas.

— Montevideo, teatre „S. O. D. R. E.“ prof. Vytauto Bacevičiaus koncertas įvyks ši sekmadienį, 20 - 8 - 39. Pradžią lygiai 15 val. Eina visi.

MAKAUSKIENĖ RASO IŠ U. S. A.

Iš Baltimorės padangės siunčiu geriausius linkėjimus visiems balsiečiams. Atvykau kuopuikiais. Kol giminės manimi apsidžiaugė, praėjo 8 dienos, o paskui gavau tą patį darbą, prie kurio dirbau pirmiau. Pirmą savaitę užsiuvau 15 dolerių, antrą 22 dolerius. Dirbame 5 dienas savaitėje, po 8 valandas. Šeštadieniai ir sekmadieniai liuosi. Mano sūnus Jonas jau tikras amerikonas. Su tarnystėmis Baltimorėje prasčiaju negu Buenos Aires. Čia tarnaitėi prie viso darbo moka tik 12 dolerių į savaitę, o virėjai po 15 dol.

„A. L. Balsas“ gauju tvarkingai ir jį iš manęs pasiskolinę skaito kaimynai.

Perduokite linkėjimus visiems mano išleistuvėse „A. L. Balsas“ namuose dalyvavusiems draugams ir draugėms. Kodėl jie nieko nerašo?

Ona Makauskienė.

„A. L. BALSAS“ DRAUGAI, kuriu prenumeratos gavimas šiuomi skelbiamas:

Antanas Survila,
Fulgentinas Baniulis,
Juozas Juknevičius,
Pijus Sakalauskas,
Antanas Fedronas,
Mykolas Semaška,
Antanas Jackūnas,
Pranas Matiejūnas,
Bronius Baronas,
Pranas Gulbinas,
Povilas Sejnūnas,
Antanas Račkauskas,
Anastazija Urbonienė,
Pranas Jančiauskas,
Pranas Kamaitis,
Petras Girnius,
Juozas Myka,
Petras Vozbutas,
Aleksas Savickas,
Petras Čižas,
Albertas Plesterninkas,
Juzefa Burokienė,
Adomas Matukynas,
Gustavas Tyras,
Antanas Grigaitis,
Mykolas Pivoriūnas,
Romualdas Juodelis,
Alfonas Puodžiūnas,
Justinas Šlekys,
Adolfas Pilypas,
Bronė Budinskienė,
Kazimieras Vilkas,
Vincas Barauskas,
Boleslovas Simanavičius,
Jonas Sudnius,
Vincas Semėnas,
Konstancija Radzevičienė,
Antanas Lipitonas,
Stasys Vinevičius,
Vincas Vinevičius.

Dėkodami gerbiameiems skaitytojams už punktuolų atsitiesimą, prašome visus „Argentinos Lietuvių Balsas“ draugus be ypatingų raginimų sumokėti prenumeratas, tuomi palengvinant Administracijos darbą.

— L. S. Klūbo popietis su programa atvykstančių iš Lietuvos šachmatistu pagerbimui įvyks „José Verdi“ teatre 27 - 39.

SUGLAUSTOJI KRONIKA

— Juozas Mačiulis chirurginei operacijai paguldytas ligoninėje Rawson, paviljonas 2, salė 5, lova 39. Draugai aplankykite.

— Jonas Rakauskas mirė Urugvajuje. Nekrologas ir aušvusiųjų pavardės tilps kitame numery.

— Vicentas Navickas po operacijos jaučiasi gerai ir vėl darbuojasi savo krautuvė, c. Cordoba 327, Bs. As.

— Tumo - Vaižganto vardu nuosavos mokykos statybos reikalu susirinkimas įvyks ši sekmadienį, 20 - 8 - 39, 9 val. ryto, laikinose mokyklos patalpose Val. Alsina. Visi suinteresuotieji prašomi dalyvauti.

LINOTIPU ISMOKTI RINKTI raides yra proga keliems lietuviams. Kas nori pasinaudoti proga kreipkitės: Reconquista 1015, Buenos Aires.

PARSIDUODA LOTAI VILLA Rumipal kurorte, sveikiausio klimato Kordobos provincijos daly. Trys valandos nuo Kordobos. Savininkas Juozas Palšis. Ten kuriasi lietuviai ir yra retai gera proga įsisteigti vasarnamius, pensjonus, dirbtuves. Visas pirkimo sąlygas suteikia „A. L. Balsas“ Redakcija: Independencia 2706, U. T. 45 — 1018.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ tokio gero būdo, kaip ir šeiminkas, turintis pelningą krautuvę, bet neturintis gyvenimo draugės. Kadangi neturiu laiko išėiti iš krautuvės, tad maloniai kandidatę prašau atvažiuoti arba parašyti man į namus: Sr. L. Jonaitis, La Plata 242, Isla Maciel, Bs. Aires. (458 - 9).

PARSIDUODA ŽEMĖS SKLYPAS 378 kv. varos, geromis, kiekvienam prienamomis sąlygomis lietuvių apgyventame rajone tarpe fabrikų. Viena kvadra nuo 3-čio trambijaus Anglo - Argentino, Gerli. Lajškus arba asmeniškai teiraukitės pas savininką: Sr. P. Staliūnas, c. Rosetti, 268, Dep. 1. Piñeiro. (454-55).

DIPLOMUOTA AKUSERĖ

Pragoje ir Bs. Aires
ANNA J. DE CHERPA
Turi didelę praktiką iš Pragos klinikos ir iš Buenos Aires ligoninės Rawson. Priima pacientes, aptarnaujant juogeriausiai ir pigiai:
ENTRE RIOS 621. Bs. As.
U. T. 38—Mayo—8182

SMULKŪS SKELBIMAI

PARSIDUODA LOTAS VILLA LUGANE

gatvėje Bariloche, tarp Corrales ir Gral. F. Rivera, 8.66 x 21.35, išmokėta 47 mėnesiai po \$ 12,00. Dabar toj vietoj žemė daug brangesnė. Padarytas šaligatvis ir aptverta. Kreiptis pas savininką: Sr. Carlos Bielskis, c. Padilla 1071, Bs. As. (457-60).

PAIEŠKAU JONĄ GIRNIŲ, paeinantį iš Vižonų, Mažuliškių kaimo, 10 metų gyvenantį žemė daug brangesnė. Padarytas šaligatvis ir aptverta. Kreiptis pas savininką: Sr. J. Baliūnas, c. Australia 1223, Bs. Aires. (457 - 8).

Rosario lietuvių dėmesiu DAKTARAS E. LEVINAS

Kalba lietuviškai
Diplomuotas Argentinoj ir Vokietijoj gydytojas, specialistas moterų ir vyrų ligų Gydymas moderniškas ir nebrangus: ištyrimas su X spinduliais.
c. MITRE 923, Telefon: 3670
Rosario

SOLDADURA ELECTRICA

Darbininkai be amato dabar gali labai prienamomis sąlygomis išmokti SOLDADURA ELECTRICA pirmutinėje ir geriausioje mokykloje. Naudokitės proga, užėkite pasiteirauti, o tikrai panorėsite tapti specialistais geležies suvirinimu elektra. Priėmimo valandos nuo 8 iki 11:30 ir nuo 14 iki 18:30 val.
Av. MONTES de OCA 2084
BUENOS AIRES

Jonas Krikščiūnas

mūrinių namų statytojas
Tabaré 6971, V. Lugano, B. A.

PETRAS LUKOSEVICIUS
Cachi 813. N. Pompeya, B. As.
Almancenenas — maisto produktai ir gėrimai. Savas — pas savą!

VISI LIETUVIAI LANKO ANTANO SVARLIO KIRPYKLĄ

Pigios kainos, mandagus ir higieniškas patarnavimas:
Patricios 1581, Boca, Bs. As. (452-55)

Dr. A. Krichmar

Dentistas - Chirurgas
GALICIA 814 — PINEYRO
(Kampas Rivadavia)
Dantų gydymo konsultorija, kurioje atliekamas gerai darbas, pigiomis kainomis.
Priėmimo valandos:
nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20

PRANAS DOMBRAVAS

Teisių reikalai, prašymai, vertimai, kontraktai ir t. t.
Lavalle 579; U. T. 31 — 6371.

WOLFF ARENDAR & HIJO

Maximo Paz, esq. S. Fe, Lanus O.

U. T. 241 — Lanus — 573

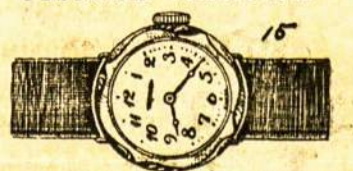
Garsiosios ekonomiškos virtuvės Istadarte parsiduo da išsimokėtinai per 10 mėnesių po 17 pagų. 20 skirtingų modelių. Geležis virtuvei, pečiai ir durys. Geriausia siuvamoji mašina „BOBBY“ išsimokėtinai per 18 mėnesių po \$ 15.00 Siuva, horduo ja pirmyn ir atgal. 15 metų garantija.

„Argentinos Lietuvių Balsas“ namuose. Atskiri kambariai vyrams ir moterims. Lovos nuo 50 centavų. Mainant ta. nybas ir atostogų laiką geriausia praleisti „A. L. Balsas“ namuose. Atvykstantieji iš užsienių ar iš tolimesnių Argentinos miestų svečiai visuomet apsigyvena „A. L. Balsas“ namuose:
U. T. 45 — Loria — 1018
Independencia 2706, Bs. Aires (Priv. tram.: 58, 59, 55, 46).

Švarios Nakvynės

„Argentinos Lietuvių Balsas“ namuose. Atskiri kambariai vyrams ir moterims. Lovos nuo 50 centavų. Mainant ta. nybas ir atostogų laiką geriausia praleisti „A. L. Balsas“ namuose. Atvykstantieji iš užsienių ar iš tolimesnių Argentinos miestų svečiai visuomet apsigyvena „A. L. Balsas“ namuose:
U. T. 45 — Loria — 1018
Independencia 2706, Bs. Aires (Priv. tram.: 58, 59, 55, 46).

JUSTINAS VAICIONAS

pigiai ir sąžiningai talso gramofonus, laikrodžius ir visokių kitokių daiktus.
Av. Rodriguez 116
(Altura Av. Pavon 3100)

Puikūs paltai, dailūs kostiumai ir elegantiškos suknelės gražiausia siuvama tik pas Modiste Danutę Estados Unidos 1080 — Bs. As

Lietuvis Fotografas
Cuenca 2554, Bs. Aires
U. T. 50 - Devoto - 4904

ULTRA MODERNISKA DUONOS KEPYKLA

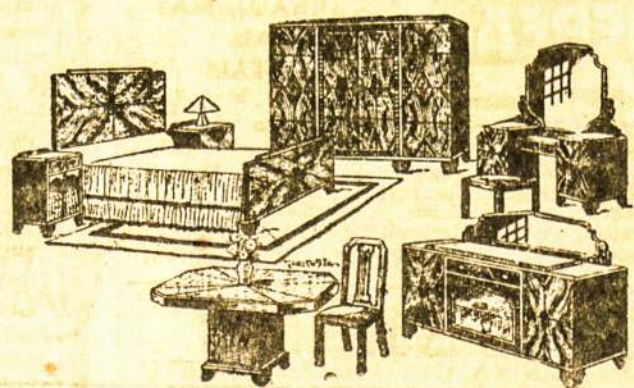
Kepama ir pristatoma namas geriausios rūšies duona
Felipe Vaitkevičius
DARWIN 1143-45 U. T. 54 - 1109. — BUENOS AIRES

DESE CATEGORIA
PEINESE CON LO MEJOR
DESDE 30 CTS.
APSIVEDIMO TIKSLU paieškau lietuvišės merginos mano amžiaus. Aš esu vilnietis, 34 m. amžiaus, turys sutaupų banke ir švarų nuolatinį darbą. Kuri norėtų savo laime sujungti su mano laime prašau rašyti, pageidautina su fotografija, šiuo adresu: Sr. Edmundo Stankiewicz, a/c Banco P. K. O., c. Tucuman 466, Bs. Aires. (455-8)

JUOZAS PANAS — ŽINOMAS BALDŲ FABRIKANTAS

Kas perka mūsų fabrike, gauna 40 % pigiau, negu krautuvėse.

Gražus ir meniškai pagamintas baldų komplektas, susidedantis iš 2 M. platumo išardomos spintos, tualetto, dviejų šepelių ir lovos dviems esmenims, viskas naujausias mados už \$ 290

Blanco Encalada 5659
U. T. 51—2211
BUENOS AIRES

RECUERDE IMI
INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL
BLENORRAGIA SIFILIS Y DEMAS VENEREAS
BRASIL 923